
Revisorundersøgelse **Region Sjælland**

Privat og fortrolig
7. marts 2016

PRIVAT OG FORTROLIG

7. marts 2016

Region Sjælland
Alleen 15
4180 Sorø

Att.: Forretningsudvalget

Revisorundersøgelse

I overensstemmelse med vilkårene i Leveringsaftale Miniudbud af 18. november 2015 imellem PwC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab (herefter "PwC" eller "vi" eller "os") og Region Sjælland (herefter "Region Sjælland" eller "Regionen") samt de i afsnit 3 beskrevne rammer og vilkår har vi foretaget en uafhængig revisorundersøgelse for perioden 1. januar 2012 – 31. oktober 2015 (herefter "undersøgelsesperioden") af Regionens indkøb hos Atea A/S og Atea Danmark A/S (herefter samlet "Atea") samt Regionens procedurer for håndtering af it-indkøb i Koncern IT mv.

Dette resumé opsummerer vores væsentligste observationer afledt af vores arbejde frem til dags dato og er en integreret del af rapporten:

Afstemning og transaktionsanalyse

- i. Med enkelte forklarlige afstemningsdifferencer har samtlige it-indkøb hos Atea i perioden 1. januar 2012 – 31. oktober 2015 for kr. 693.455.010 inkl. moms registreret i Region Sjællands økonomisystemer kunne afstemmes til dataudtræk over fremsendte fakturaer og kreditnotaer modtaget fra Atea. Det er endvidere påset, at samtlige fakturaer, undtagelse af kr. 256.556 (som ikke er betalt pr. 29. februar 2016) og enkelte afstemningsdifferencer, fremsendt af Atea i undersøgelsesperioden til Region Sjælland, foreligger registreret som godkendt og betalt i Region Sjællands økonomisystem.
- ii. Vi har konstateret, at Region Sjælland i undersøgelsesperioden har haft tilgodehavender hos Atea, som ikke har været registreret/bogført hos Region Sjælland og derfor ikke har været underlagt almindelig afstemningsmæssig kontrol og revision. Disse tilgodehavender kan henføres til forudfaktureringer (beløb, som faktureres forud af Atea til brug for fremtidige it-indkøb af Region Sjælland), tilgodehavende ordrehensættelser (rabat/bonus til Region Sjælland beregnet på historiske indkøb hos Atea) og tilgodehavende for tilbagelevering af brugt udstyr fra Regionen til Atea til genanvendelse (Loop). Ifølge det oplyste har alene en begrænset gruppe i Region Sjællands Koncern IT kendt til disse tilgodehavender hos Atea,

ligesom disse alene foreligger opgjort og afstemt af Atea. Ifølge disse opgørelser fra Atea er hovedparten af tilgodehavenderne i undersøgelsesperioden anvendt af Regionen til indkøb af it-udstyr og konsulentydelse uden udstedelse af fakturaer imellem parterne. Men også rejser mv., som omtalt i medierne, er ført over disse bogholderikonti hos Atea.

- iii. Vi har pr. 31. oktober 2015 opgjort, at Regionen har et nettotilgodehavende hos Atea på kr. 6.503.891 inkl. moms. Nettotilgodehavendet består bl.a. af tilgodehavender vedrørende forudfakturering, tilgodehavende vedrørende Loop samt slutafregning vedrørende konto 2840. Disse tilgodehavender opgjort af Atea har ikke kunnet afstemmes yderligere af PwC, da de alene er registeret hos Atea. I forbindelse med revisorundersøgelsen har vi modtaget specifikation samt erklæring fra Ateas revisor, hvori revisoren bekræfter, at disse mellemværender er afstemt til Ateas balance.
- iv. Vi har konstateret, at der i undersøgelsesperioden har været en fast praksis for, at betydelige it-indkøb hos Atea, i forhold til Regionens samlede køb hos Atea, blev foretaget som forudfakturering af Regionens Koncern IT i december måned. Ifølge det oplyste var denne praksis baseret på et ønske om at anvende budgettet i Koncern IT og alene kendt af en begrænset gruppe af ansatte i Koncern IT, uden at der blev foretaget korrekt registrering/bogføring og afstemning som forudfaktureret, ikke leveret it-udstyr. Forholdet har resulteret i fejlagtig regnskabsrapportering hos Region Sjælland, hvilket vi vurderer, er i strid med både Budget- og regnskabssystem for regioner samt Region Sjællands beskrevne regnskabspraksis.
- v. Vi har redegjort for, at det ikke har været muligt at foretage fuldstændig gennemgang og kontrol af, om samtlige køb af it-udstyr og konsulentydelse hos Atea er modtaget af Regionen i undersøgelsesperioden. Uagtet, at det modtagne datagrundlag fra Atea på leveringsadresser ikke har været fuldstændigt, har vi ved vores stikprøveviser analyser identificeret indikationer på, at it-udstyr kan være leveret til enkelte adresser uden relevans for Regionen, ligesom der er identificeret eksempler på it-udstyr, hvor der kan sås tvivl om, hvorvidt det er anvendt i Regionens drift. Vi er endvidere ved interview af medarbejdere i Regionen blevet oplyst om, at en ansat har fået leveret it-udstyr i en af Regionens it-konsulenters navn, som it-konsulenten derfor ikke vil kendes ved, da det blot efterfølgende blev afhentet af den ansatte. Det bemærkes, at denne del af undersøgelsen ikke kan betragtes som fuldstændig, da den ikke har indeholdt konsulentydelse og er baseret på analyser og stikprøver i et ufuldstændigt datagrundlag samt interview.

Undersøgelse af forvaltningsmæssige forhold

- vi. Det er vores vurdering, at det i undersøgelsesperioden udførte budget- og ledelsestilsyn ("Ledelsestilsyn") for Koncern IT har været utilstrækkeligt, da de beskrevne retningslinjer for "Ledelsestilsyn i Koncern IT af 2009 og af juni 2013" har været uden egentlig substans, ligesom de retningslinjer, som trods alt fremgår af Ledelsestilsynet, ikke har været efterlevet. Endvidere har vi konstateret manglende funktionsadskillelse imellem indkøb, modtagelse af

udstyr og godkendelse af betaling samt en række andre risici og svagheder relateret til procedurer og interne kontroller i forbindelse med it-indkøb i Koncern IT. Samlet har forholdene resulteret i fejl og mangler i Regionens finansielle rapportering og forvaltning, samt øget risikoen for besvigelser i undersøgelsesperioden.

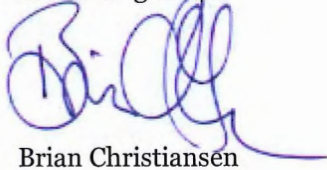
- vii. Vi har påset, at der er igangsat en lang række gode initiativer til styrkelse af Koncern IT's økonomistyring og forvaltning, herunder generel opdatering af Regionens kasse- og regnskabsregulativ, styrkelse af "Ledelsestilsyn for Koncern IT" samt en række øvrige tiltag, bl.a. til sikring af, at it-indkøb fremadrettet primært foretages over Regionens indkøbssystem og baseres på opdaterede indkøbsaftaler. Vi har afgivet en række anbefalinger til yderligere styrkelse af økonomistyringen, herunder væsentligst anbefalet et opgør med den i det nye kasse- og regnskabsregulativ accepterede manglende funktionsadskillelse i forbindelse med disponering og godkendelse. Alternativt anbefales et mere finmasket ledelsestilsyn, end der lægges op til i "Ledelsestilsyn for Koncern IT". Det er endvidere anbefalet, at ledelsestilsynet suppleres med daglige operationelle kontroller med systemunderstøttelse forankret i Regionens ERP-system.

It-prisanalyse

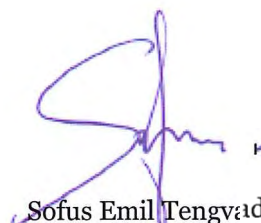
- viii. Baseret på den af os foretagne prisanalyse har det for en delmængde af vores stikprøve været muligt at konkludere noget konkret om, hvorvidt de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på it-driftsområdet, har været svarende til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt i undersøgelsesperioden. Baseret på vores stikprøve (112 mio. kr. ekskl. moms af samlet grundlag på 494 mio. kr. ekskl. moms på køb af it-udstyr i undersøgelsesperioden) har vi kunne foretage prissammenligninger for indkøb for 36 mio. kr. og konkludere, at Region Sjælland har givet ca. 3,7 mio. kr. mere, end hvis Regionen havde købt en række udvalgte varer til SKIs katalogpriser (netto 2,7 mio. kr.).
- ix. Vi har endvidere redgjort for, at det ikke vurderes muligt på det foreliggende datagrundlag at udtale os om de samlede it-indkøb hos Atea, ligesom vi baseret på analysen og det tilgængelige data generelt ikke anbefaler, at Regionen anvender yderligere ressourcer på analyser af historiske indkøbspriser, men i stedet fokuserer på den igangsatte proces med at styrke organisationens indkøbsmodenhed.

Vi ser frem til at drøfte ovenstående med jer.

Med venlig hilsen

Brian Christiansen
statsautoriseret revisor

Sofus Emil Tengvæd
statsautoriseret revisor

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	4
1 Introduktion og baggrund	6
Baggrund	6
2 Undersøgelsens omfang og metode	7
Opgavens omfang	7
Arbejdets tilrettelæggelse og gennemførelse (metode)	8
3 Afgrænsning	9
Rammer og vilkår for undersøgelsen.....	9
4 Afstemnings- og transaktionsanalyse	11
Indledning	11
Afstemning af indkøb og betalinger	11
Opgørelse af mellemværende.....	13
Generelt om forudfaktureringer	17
Modtagelse af varer og ydelser.....	18
Opsummering	23
5 Undersøgelse af forvaltningsmæssige forhold	25
Indledning	25
De hidtidigt anvendte forretningsgange, procedurer og kontrolpraksis i Koncern IT	26
Påtænkte eller iværksatte initiativer og tiltag	30
Opsummering	36
6 It-prisanalyse.....	39
Indledning	39
Data mv. anvendt til prisanalysen	39
Resultatet af prisanalysen	42
Opsummering	52
7 Anbefalet opfølgning.....	53
Opsummering af anbefalinger	53

---

8 Ordforklaringer	54
9 Bilagsoversigt	55
Bilag 1	56
Bilag 2.....	60
Bilag 3.....	61
Bilag 4.....	62
Bilag 5.....	64
Bilag 6.....	66
Bilag 7.....	67
Bilag 8	69
Bilag 9.....	70
Bilag 10.....	71
Bilag 11	72

---

1 Introduktion og baggrund

Baggrund

- 1.1 I sommeren 2015 involveres Region Sjælland i en sag om mulig bestikkelse af én eller flere af Regionens medarbejdere i forbindelse med it-indkøb hos Atea.
- 1.2 I forlængelse af bestikkelsessagen har Regionen i sommeren 2015, af konsulentfirmaet Rambøll, fået foretaget en indkøbsanalyse, der afdækker regionens indkøbsmønstre af it-hardware og relaterede services og ydelser på it-driftsområdet hos syv udvalgte leverandører i perioden 2013 til medio 2015. Formålet med analysen var at afdække omfanget af de foretagne indkøb og konstatere, i hvilket omfang Regionen har foretaget behørig konkurrenceudsættelse af Regionens indkøb hos leverandørerne, samt identificere Regionens aftalegrundlag med leverandørerne.
- 1.3 På baggrund af den af Rambøll gennemførte indkøbsanalyse, og de i denne forbindelse gjorde observationer, konstaterede forhold og opmærksomhedspunkter, har Regionens forretningsudvalg i november 2015 antaget PwC til at foretage en revisorundersøgelse. Revisorundersøgelsen gennemføres med henblik på at afdække en række forhold identificeret af Rambøll samt en række yderligere forhold, som ønskes belyst med afsæt i de data, som har dannet baggrund for den af Rambøll gennemførte indkøbsanalyse og som rapporteret i Rambølls notater "IT-indkøbsanalyse" og "Forhold vedr. manglende fakturaer og tjek af leveringssted for indkøb" af oktober 2015. Disse forhold er beskrevet nærmere nedenfor i afsnit 2 "Undersøgelsens omfang og metode".
- 1.4 Nærværende rapport indeholder en redegørelse for det udførte arbejde og en beskrivelse af resultatet af undersøgelsen, der er foretaget i perioden 18. november 2015 til 7. marts 2016.

2 Undersøgelsens omfang og metode

Opgavens omfang

- 2.1 Med henvisning til Leveringsaftale Miniudbud af 18. november 2015 imellem PwC og Region Sjælland samt de i afsnit 3 beskrevne rammer og vilkår har vi foretaget en uafhængig revisorundersøgelse af Regionens totale indkøb hos Atea samt Regionens procedurer for håndtering af it-indkøb i Koncern IT mv. Undersøgelsesperioden er aftalt til 1. januar 2012 – 31. oktober 2015.
- 2.2 Vores arbejde har været gennemført med henblik på at afdække de i udbudsmaterialets Bilag 1 (Kundens opgavebeskrivelse) beskrevne forhold (jf. bilag¹), herunder:
- i. Afstemme Region Sjællands betalinger i forhold til de af Atea A/S udstedte fakturaer og kreditnotaer, herunder identificere eventuelle uoverensstemmelser og kontrollere, om ydelser svarende til fakturering er modtaget af Regionen.
  - ii. Kontrollere de af Atea A/S anvendte kundenumre, faktureringsadresser (EAN) og leveringsadresser set i forhold til Regionens betalinger og opgøre mellemregningskonto – krediteringer og arten af disse, debiteringer og arten af disse samt leveringssted.
  - iii. Vurdere eventuelt tilgodehavende hos Atea A/S.
  - iv. Vurdere, om de hidtidigt anvendte forretningsgange, procedurer og kontrolpraksis på området for it-indkøb har været tilstrækkelige.
  - v. Vurdere, om de allerede iværksatte eller påtænkte initiativer på området, herunder et udkast til et revideret kasse- og regnskabsregulativ, vil være hensigtsmæssige og tilstrækkelige, og i så fald dette vurderes ikke at være tilfældet, foreslå yderlige initiativer.
  - vi. Vurdering af, om det er muligt at konkludere noget konkret om, hvorvidt de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på it-driftsområdet, har været svarende til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt.
- 2.3 Forhold i.-v. er behandlet nærmere nedenfor i afsnit 4 "Afstemnings- og transaktionsanalyse", forhold vi.-vii. er behandlet i afsnit 5 "Undersøgelse af forvaltningsmæssige forhold" og forhold viii.-ix.. i afsnit 6 "It-prisanalyse".
- 2.4 Det bemærkes, at den i udbudsmaterialet omtalte mulige udvidelse af it-prisanalysen med en option på yderligere undersøgelser ikke er iværksat efter aftale med Region Sjælland. Der henvises til vores konklusioner i afsnit 6.

---

¹ Bilag 1: Udbudsmaterialets bilag 1 (Kundens opgavebeskrivelse)

Arbejdets tilrettelæggelse og gennemførelse (metode)

2.5 Vi har tilrettelagt og udført undersøgelsen, der ligger til grund for nærværende rapport, med henblik på at kunne konkludere på de i afsnit 2.2 beskrevne forhold. I hovedtræk indebærer det, at undersøgelsen har omfattet følgende arbejde:

- i. Udtræk, bearbejdning og analyse af data fra Regionens økonomisystemer Oracle og Prisme. Udtræk er i al væsentlighed foretaget direkte af PwC fra Regionens systemer.
- ii. Bearbejdning og analyse af modtagne data fra Ateas økonomisystem samt data vedrørende de hos Atea registrerede leverancesteder på indkøb fra Region Sjælland.
- iii. Indhentelse af revisorerklæring fra Ateas revisor til brug for verificering af udvalgte dele af det modtagne datagrundlag fra Atea.
- iv. Overordnet baggrundstjek af udvalgte personer og virksomheder, som er registreret som modtager af it-udstyr indkøbt af Region.
- v. Gennemgang af relevante dokumenter til vurdering af Regionens procedurer og interne kontroller relateret til it-indkøb i undersøgelsesperioden samt de nye tiltag, som Region har eller planlægger iværksat på området.
- vi. Analyse, bearbejdning og pris-benchmarking baseret på data over indkøbspriser på it-udstyr modtaget fra Atea og SKI.
- vii. Interview af udvalgte nøglepersoner hos Region og Atea. Interviewene har haft karakter af uformelle forespørgsler, hvorfor der ikke er udarbejdet mødereferater.

2.6 Grundet den igangværende bestikkelsessag og politiets efterforskning i relation hertil er medarbejdere og modtagere identificeret i forbindelse med usædvanlige transaktioner og leveringer i vores undersøgelse og gengivet i denne rapport anonymiseret. Alle anonymiserede medarbejdere og modtagere er kendt af PwC.

3 Afgrænsning

Rammer og vilkår for undersøgelsen

- 3.1 Vores arbejde har alene omfattet de handlinger og analyser, som beskrives i denne rapport, og er baseret på de informationer, som er gjort tilgængelige for os frem til datoen for rapporten. Eventuelle ændringer til omstændigheder efter denne dato vil kunne påvirke de identificerede forhold, som beskrives i rapporten, hvorfor vi forbeholder os ret til at frembringe nye forhold, konklusioner og anbefalinger til rapporten, hvis vi vurderer det nødvendigt, baseret på faktuelle forhold, som måtte komme til vores kendskab efter datoen for rapporten.
- 3.2 I det omfang, rapporten omtaler juridiske forhold, skal disse ikke anses som en juridisk fortolkning af forholdene. Region Sjælland og deres juridiske rådgivere er ansvarlige for at fastslå den juridiske anvendelighed af de identificerede forhold og eksekvere mulige juridiske tiltag.
- 3.3 Enkelte dele af vores undersøgelse har inkluderet arbejde baseret på stikprøver, herunder vores gennemgang af it-leverancer, enkelte områder af den udførte interne kontrol samt it-prisanalyse. Som følge af anvendelsen af stikprøver som grundlag for en del af undersøgelsen kan det principielt ikke udelukkes, at det tilgængelige materiale kan indeholde andre ikke identificerede relevante forhold.
- 3.4 Denne opgave er af Regionen omtalt som udvidet forvaltningsrevision, hvilket skal forstås som handlinger defineret af Regionen i pkt. 2.2, og ikke som omfattet af en "revisionsmæssig begrebsramme". Som statsautoriserede revisorer er vores arbejde omfattet af gældende etiske regler for revisorer, herunder krav om overholdelse af de fundamentale principper om integritet, objektivitet, professionelle kompetencer og fornøden omhu, fortrolighed samt professionel adfærd. Vores arbejde er ikke omfattet af den danske revisorlov og omfatter derfor ikke en revision eller et review i overensstemmelse med danske og internationale revisionsstandarder, hvorfor der ikke afgives revisions- eller reviewmæssig sikkerhed.
- 3.5 Det forhold, at Region Sjælland og Ateas medarbejdere har assisteret os med frembringelse af data, informationer og materiale som led i en undersøgelse af mulige uoverensstemmelser i parternes samhandel, indeholder en principiel risiko for, at modtagne informationer og materialer ikke er fuldstændige. Det bemærkes dog, at et sådan samarbejde er normalt og nødvendigt i denne type af undersøgelser.
- 3.6 Ikke alle interviewede personer har haft lejlighed til at gennemse rapporten og derfor kunne kommentere på, hvordan deres udsagn under interviewet er blevet anvendt af os. Der er derfor en mindre risiko for, at modtagne oplysninger og udsagn af os er anvendt upræcist eller placeret i en forkert sammenhæng, hvilket efter omstændighederne kan have indflydelse på vores konklusioner.

3.7 Denne rapport er alene udarbejdet til brug for Region Sjællands forretningsudvalg. Rapporten må ikke kopieres eller videregives til tredjemand uden vores forudgående skriftlige accept. Dette afsnit er dog ikke til hinder for, at Region Sjælland kan opfylde deres forpligtelser i henhold til gældende dansk lovgivning. I så tilfælde skal PwC underrettes om en eventuel kopiering eller videregivelse.

4 Afstemnings- og transaktionsanalyse

Indledning

- 4.1 Rambøll har i deres notater af oktober 2015 anbefalet, at en række forhold undersøges nærmere med assistance fra en revisor. For eksempel identificerer Rambøll, at der mangler fakturaer i dataudtræk fra Atea på over 40 mio. kr., som Regionen skulle have betalt, samt fakturaer for over 15 mio. kr. i dataudtrækket, som Region Sjælland ikke har betalt. Hertil kommer, at Rambøll anbefaler, at en række leveringsadresser undersøges nærmere.
- 4.2 Forretningsudvalget har derfor bl.a. ønsket en total afstemning af de samlede indkøb hos Atea i undersøgelsesperioden. Vi har i dette afsnit beskrevet de handlinger, vi har gennemført med henblik på at afdække følgende forhold, jf. afsnit 2.2:
- i. Afstemme Region Sjællands betalinger i forhold til de af Atea A/S udstedte fakturaer og kreditnotaer, herunder identificere eventuelle uoverensstemmelser og kontrollere, om ydelser svarende til fakturering er modtaget af Regionen.
  - ii. Kontrollere de af Atea A/S anvendte kundenumre, faktureringsadresser (EAN) og leveringsadresser set i forhold til regionens betalinger, og opgøre mellemregningskonto – krediteringer og arten af disse, debiteringer og arten af disse samt leveringssted.
  - iii. Vurdere eventuelt tilgodehavende hos Atea A/S.
- 4.3 Det bemærkes, at vores analyser i dette afsnit alene vedrører Regionens indkøb hos Atea og dermed ikke har indeholdt gennemgang og analyse af indkøb hos Regionens mange andre leverandører inden for både Koncern IT og andre budgetområder.

Afstemning af indkøb og betalinger

- 4.4 Som led i vores undersøgelse har vi modtaget direkte adgang til Region Sjællands økonomisystem Oracle samt Regionens tidligere økonomisystem Prisme. Prisme dækker perioden januar 2012 – maj 2013, og Oracle dækker den resterende del af undersøgelsesperioden fra maj 2013 til ultimo oktober 2015.
- 4.5 Fra Regionens økonomisystemer har vi hentet dataudtræk fra de to kreditormoduler. Da data i kreditormodulerne er inkl. moms, foretages vores afstemning baseret herpå. De foretagne dataudtræk udviser indkøb hos Atea i undersøgelsesperioden for kr. 693.455.010 inkl. moms. De samlede indkøb omfatter ca. 33.000 fakturaer.
- 4.6 PwC har ikke haft adgang til Ateas økonomisystem men har efter aftale med Atea modtaget udtræk over samtlige posteringer ført på deres koncerndebitor for Region Sjælland (herunder specificeret på

en lang række underdebitorer tilknyttet Region Sjælland, specificeret i bilag²) i både Atea A/S og i søsterselskabet Atea Denmark A/S, som det er konstateret, at Regionen ligeledes har haft samhandel med i undersøgelsesperioden. Udtrækkene fra Atea viser et totalt salg på kr. 693.455.010 inkl. moms. De modtagne udtræk er ved revisorerklæring for Ateas revisor bekræftet genudført.

4.7 De overordnede tal for vores afstemning kan derfor opstilles således:

	Region Sjælland	Atea A/S og Atea Danmark A/S	Difference
Beløb i kr. (inkl. moms)	693.455.010	693.703.291	248.281

4.8 Vi har ved vores analyse kunnet lave et fuldstændigt match på faktura- og kreditnotaniveau på samtlige transaktioner med undtagelse af 663 transaktioner. Disse 663 transaktioner har vi dog efter nærmere analyse kunnet afstemme til differencen imellem udtrækkene fra henholdsvis Region Sjælland og Atea på kr. 248.281. Differencen og resultatet af vores analyse er nærmere specificeret nedenfor:

	Beløb i kr. inkl. moms	Antal transaktioner
SUM af fakturaer dateret før 1. januar 2012, men bogført i perioden 1. januar 2012 til 31. oktober 2015 hos Region Sjælland. Forholdet udgør derfor en periodeforskydning imellem udtræk fra Region Sjælland og Atea.	419.500	47
Fakturaer udstedt til Skleroseforeningen linket til Region Sjællands koncerndebitor hos Atea, jf. bilag 2. Forholdet er bekræftet af Atea som en fejlopsætning i deres system.	-394.010	85
Renter og gebyrer, som ikke er bogført i Regionens bogholderi. Ifølge det oplyste er disse ikke anerkendt af Region Sjælland og dermed ikke registreret hos Regionen.	-193.396	481
Intern Atea-ompostering af dobbeltbetalinger fra Regionen. Forholdet er bekræftet af Atea.	-128.734	1
Fakturaer udstedt til Stormly, som ikke er linket til koncerndebitoren for Region Sjælland hos Atea, jf. bilag 2. Stormly (ejes af Filadelfia) er bekræftet som en del af Region Sjælland og dermed en fejl i Ateas systemopsætning.	77.265	12
Faktura fra anden leverandør bogført på Ateas kreditorkonto i Regionens kreditormodul. Forholdet er af Region Sjælland bekræftet som en fejl i deres registreringer.	10.800	1

² Bilag 2: Oversigt over underdebitorer tilknyttet Region Sjælland i Ateas debitor modul

Fakturaer bogført dobbelt i Regionens bogholderi. Forholdet er af Region Sjælland bekræftet som en fejl i deres registreringer.	4.971	4
Faktura udlignet over konto 2840 hos Atea, hvorfor kreditnota ikke er sendt til Region Sjælland.	-22.100	1
Faktura, som mangler udstedelse af aftalt kreditnota af Atea. Atea har bekræftet dette som en fejl i deres registreringer.	-14.981	1
Fakturaer og kreditnotaer, som ikke er registreret hos Region Sjælland, uden årsagen hertil har kunnet fastlægges.	39.639	13
Fakturaer, som er annulleret i Regionens bogholderi, uden årsagen hertil har kunnet fastlægges.	-47.235	9
Total	-248.281	663

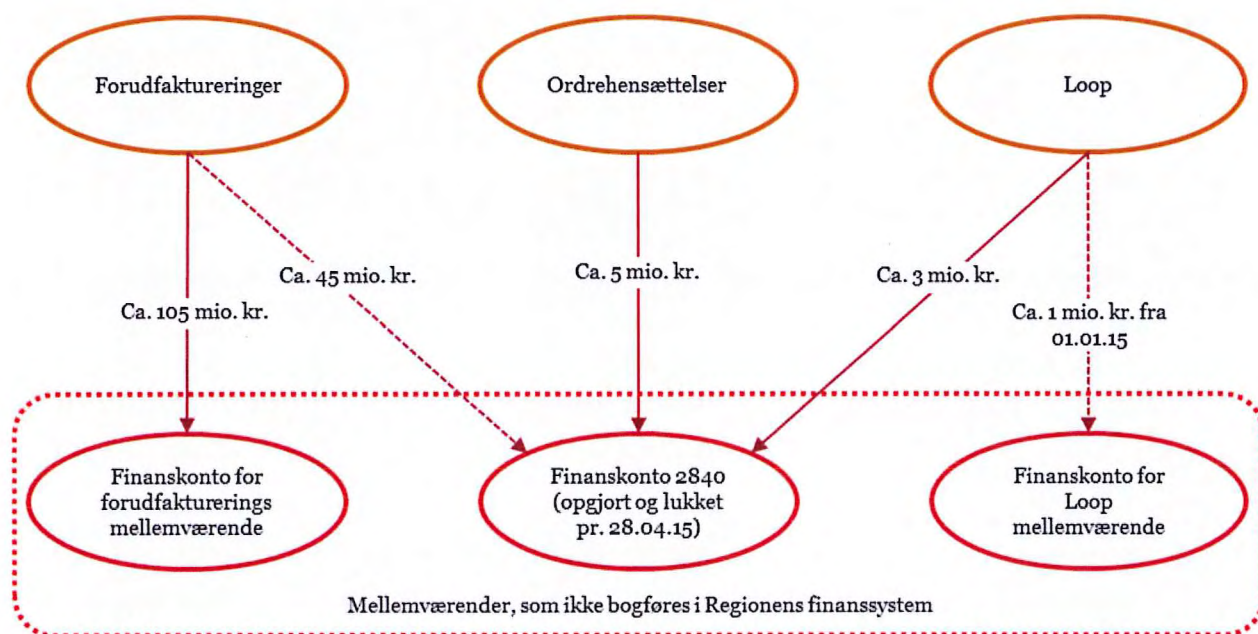
- 4.9 Som det fremgår af afstemningen, har differencen, med undtagelse af de sidste to afstemningsposter, på samlet 22 transaktioner, og med en nettoværdi på kr. 7.596, kunnet forklares. Da de 22 transaktioner har kunnet specificeres på specifikke fakturaer og kreditnotaer, og under hensyntagen til de samlede indkøb på næsten 700 mio. kr. inkl. moms i undersøgelsesperioden, vurderes differencen i denne sammenhæng som uvæsentlig. Der henvises dog til specifikation over de omtalte 22 transaktioner i bilag³.
- 4.10 Der er endvidere fortaget en fuldstændig gennemgang af betalingerne af de ca. 33.000 fakturaer for samlet kr. 693.455.010 inkl. moms, registreret hos Region Sjælland, ved opslag i regionens økonomisystemer. Baseret på denne gennemgang har vi påset, at samtlige fakturaer i undersøgelsesperioden, med undtagelse af kr. 256.556 (som ikke er betalt pr. 29. februar 2016) og enkelte af afstemningsposterne ovenfor, fremgår registreret som godkendt og betalt i Regionens økonomisystemer.
- 4.11 Baseret på vores gennemgang i dette afsnit kan det derfor konkluderes, at vi i alt væsentlighed ikke har identificeret fakturaer udstedt fra Atea til Region Sjælland i undersøgelsesperioden, som ikke er modtaget, godkendt og betalt af Region Sjælland.

Opgørelse af mellemværende

- 4.12 Det er i forbindelse med vores undersøgelse konstateret, at Regionen, ud over sit almindelige leverandørmellemværende med Atea, har haft ikke bogførte tilgodehavender hos Atea i undersøgelsesperioden. Disse tilgodehavender har, ifølge det oplyste, alene været kendt af en lille gruppe af ansatte i Region Sjællands Koncern IT og derfor primært administreret, afstemt og bogført hos Atea. Det har derfor ikke været muligt at modtage oplysninger, afstemninger mv. af disse tilgodehavender fra Atea, Koncern IT eller Koncern Økonomi i Region Sjælland.

³ Bilag 3: Oversigt over fakturaer og kreditnotaer, som ikke er registreret i Regionens bogholderi eller annulleret uden årsag har kunne fastlægges

4.13 Disse tilgodehavender omfatter forudfaktureringer samt indtægter tilskrevet Regionen fra ordrehensættelser og Regionens salg af brugt udstyr til genbrug (Loop) i henhold til aftale herom. Regionens tilgodehavender har hos Atea været bogført på konto for forudfaktureringer samt på den i medierne omtalte konto 2840 (konto 2840 er, ifølge det af Atea oplyste, opgjort og lukket ned pr. 28. april 2015). Endvidere har Loop fra 1. januar 2015 været bogført på en særskilt konto hos Atea (Loops indtægter indgik før dette på konto 2840). Det anvendte princip kan skitseres som på nedenstående figur:

4.14 Forudfaktureringerne er ifølge det af Atea oplyste efter faktisk fakturering omposteret internt i Ateas bogholderi fra omsætning til mellemværender med Regionen, da der ikke er sket egentlig levering og risikoovergang til Regionen og dermed ikke er foretaget et salg i regnskabsmæssig forstand. Omposteringerne er ifølge det oplyste foretaget til en forudfaktureringskonto og konto 2840 i Ateas balance ved udstedelse af interne kreditnotaer, jf. eksempel på ekstern faktura med tilknyttet intern Atea-kreditnota i bilag⁴. Vi har i forbindelse med vores arbejde identificeret årlige it-indkøb foretaget som forudfaktureringer for væsentlige millionbeløb, hvoraf kr. 45.289.265 i undersøgelsesperioden, ifølge Ateas opgørelser, er overført til konto 2840 og ca. 150 mio. kr. til konto for forudfaktureringer, jf. beskrivelse nedenfor i afsnit 4.23-4.26. De udstedte interne Atea-kreditnotaer vurderes at have været årsagen til, at Rambøll identificerer betalinger fra Regionen, som umiddelbart ikke modsvares af fakturaer i Ateas dataudtræk, da disse fakturaer er tilbageført ved interne kreditnotaer hos Atea ved ompostering fra omsætning til balancen som et mellemværende med Region Sjælland.

4.15 Ifølge det af Atea oplyste foreligger der ikke en skriftlig aftale omkring håndtering og beregning af ordrehensættelserne, som er blevet tilført konto 2840 som en slags rabat/bonus på faktiske køb i undersøgelsesperioden. De opgjorte ordrehensættelser har derfor ikke kunnet verificeres yderligere til et

⁴ Bilag 4: Faktura 80058199 og intern kreditnota 872897

aftalegrundlag. Ifølge Ateas opgørelser er der i undersøgelsesperioden henført kr. 4.940.306 i ordre hensættelser til konto 2840, frem til denne opgøres og lukkes pr. 28. april 2015.

- 4.16 Det er, ifølge det af Atea oplyste, ligeledes uvist, om der har foreligget en skriftlig aftale imellem Regionen og Atea vedrørende indlevering af brugt udstyr fra Regionen til Atea til genanvendelse i den såkaldte Loop-ordning i perioden, frem til der oprettes en særskilt Loop-konto hos Atea pr. 1. januar 2015. Ifølge opgørelsen fra Atea er der i undersøgelsesperioden henført kr. 2.663.188 fra Loop til konto 2840 frem til 31. december 2014. Endvidere er der efter 1. januar 2015 og frem til 31. oktober 2015 overført kr. 1.113.173 i indtægter fra Loop til den, hos Atea, nyoprettede Loop-mellemværende konto.
- 4.17 Ifølge de modtagne opgørelser fra Atea er hovedparten af Regionens tilgodehavender i undersøgelsesperioden anvendt til indkøb af it-udstyr og konsulentydelse uden udstedelse af fakturaer imellem parterne. Men også rejser mv., som er omtalt i medierne, er ført over konto 2840 hos Atea. Der er i forbindelse med leveringerne alene udstedt interne fakturaer af Atea i forbindelse med selve leveringerne, jf. eksempel i bilag⁵. De omtalte interne Atea-fakturaer udstedt i forbindelse med leveringer ved modregning på en forudfaktureringskonto og konto 2840 vurderes som årsagen til, at Rambøll identificerer en række fakturaer i dataudtræk fra Atea, som umiddelbart ikke kan matches til betalinger fra Region Sjælland. Endvidere vurderes det som årsagen til, at Rambøll ikke kan identificere de fakturaer, som er konteret på debitoren "123123" hos Region Sjælland (underdebitor under Koncerndebitoren for Region Sjælland hos Atea), da det er konstateret, at denne debitor alene er anvendt i forbindelse med leveringer og modregning over konto 2840.

Konto 2840		Beløb i kr.
Saldo 1. januar 2012		-436.585
Indgået via forudfakturering	45.289.265	
Ordrehensættelser	4.940.306	
LOOP	2.663.188	32.892.739
Køb af it-udstyr	-32.781.734	
Køb af konsulentydelse	-18.976.801	
Udgifter til rejser, messer, arrangementer, middag, gave mv.	-1.885.450	-32.843.984
Saldo 28. april 2015		-387.810
Moms		-96.953
Rest overført til forudfakturering		-484.763

- 4.18 Det bemærkes, at ovenstående opgørelse, herunder anvendelsen af midler allokert til konto 2840, vedrører køb betalt af Regionen via denne konto. Såfremt der er afholdt yderligere rejser, arrange-

⁵ Bilag 5: Intern faktura 80158248 og 80055907

menter mv. for Regionens medarbejdere betalt af Atea, vil disse ikke fremgå heraf eller være belyst i vores rapport.

- 4.19 Vi har, baseret på de modtagne oplysninger, opgjort regionens samlede tilgodehavende hos Atea pr. 31. oktober 2015 til kr. 6.503.891. Tilgodehavendet kan specificeres som nedenfor:

Poster	Beløb i kr. inkl. moms	Bemærkninger
Almindeligt kreditormellemværende	-3.419.964	Kreditormellemværende med Atea afstemt i forbindelse med gennemgang af kreditortransaktioner ovenfor i afsnit ”afstemning af indkøb og betalinger”. Saldo med tillæg af periodeforskydning i Regionens betalinger er bekræftet af Atea og deres revisor.
Resttilgodehavende fra forudfakturering ifølge specifikation fra Atea	9.362.733	Ikke bogført i Region Sjælland.
Restmellemværende ved lukning af konto 2820 ifølge specifikation fra Atea	-484.763	Ikke bogført i Region Sjælland.
Tilgodehavende fra Loop ifølge specifikation fra Atea	1.113.173	Ikke bogført i Region Sjælland.
Fakturaer og kreditnotaer, som ikke er registreret hos Region Sjælland, jf. afstemning ovenfor	39.639	Forholdet bør afklares i samarbejde med Atea.
Fakturaer som er annulleret i Regionens bogholderi uden forklaring, jf. afstemning ovenfor	-47.235	Forholdet bør afklares i samarbejde med Atea.
Fakturaer bogført dobbelt, jf. afstemning ovenfor	4.971	Forholdet bør afklares i samarbejde med Atea.
Renter og gebyrer ikke bogført hos Region Sjælland, jf. afstemning ovenfor	-193.396	Forholdet bør afklares i samarbejde med Atea.
Dobbeltbetalinger fra Region Sjælland omposteret fra Ateas debitormodul	128.734	Forholdet bør afklares i samarbejde med Atea.
	6.503.891	

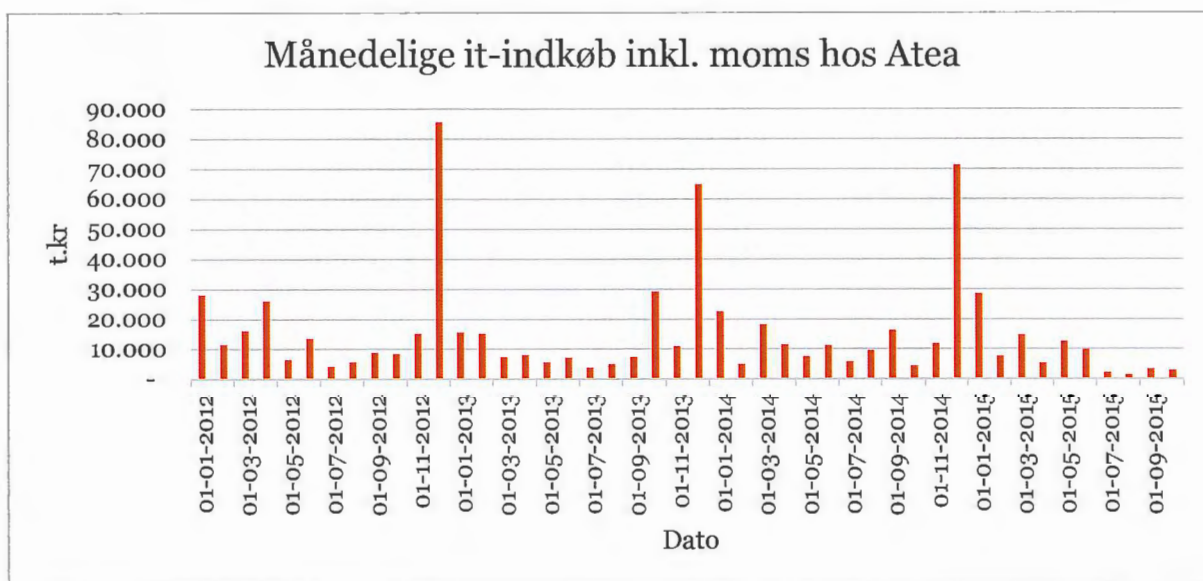
- 4.20 Som det fremgår ovenfor, udgør en række af posterne beløb modtaget fra opgørelser fra Atea, jf. tabelens række 2-4. Da PwC ikke har haft direkte adgang til Ateas økonomiregistreringer, og da Region

Sjælland ikke selv har ført opgørelser/afstemninger af de omtalte mellemværender, har vi ikke kunnet verificere disse poster yderligere. Som følge heraf har vi indhentet revisorerklæring fra Ateas revisor, som bekræfter, at de nævnte saldi er afstemt til Ateas balance.

- 4.21 Oversigten udviser endvidere en række afstemningsposter fra vores afstemning beskrevet i afsnit "Afstemning af indkøb og betalinger", som anbefales afklaret i samarbejde med Atea inden endelig afregning af det opgjorte mellemværende.
- 4.22 Det er oplyst, at praksis for forudfakturering hos Atea er ophørt. Det anbefales, at Regionens mellemværende herfra verificeres af Regionen og bogføres i Region Sjællands finanssystem, ligesom det anbefales at mellemværender fra Loop fremadrettet afstemmes og bogføres i Regionens finanssystem. Det anbefales endvidere afsøgt, om tilsvarende praksis kan have været praktiseret hos andre leverandører, og om Regionen hos andre leverandører kunne have ukendte og ikke bogførte tilgodehavender, som tilfældet har været hos Atea.

Generelt om forudfaktureringer

- 4.23 Vi har i ovenstående afsnit redegjort for, at indkøb som forudfaktureringer har været praktiseret i Koncern IT i forbindelse med indkøb hos Atea. Vi har analyseret nærmere herpå nedenfor:

- 4.24 Som det fremgår af figuren, ses der fra ultimo 2012 en tydelig tendens til, at Regionens indkøb hos Atea i december (sidste måned af regnskabsåret) stiger betydeligt sammenholdt med andre måneder. Ved nærmere analyser har vi ligeledes konstateret flere eksempler på, at der investeres i fx klippekort til fremtidige konsulentydelse.
- 4.25 Ifølge Regionens it-supportchef var forudfaktureringer og indkøb af klippekort en fast praksis under den tidligere it-driftschef, således at det blev sikret, at Koncern IT altid brugte de i budgettet afsatte beløb. Ved nærmere analyse af det af Atea opgjorte mellemværende på forudfaktureringer pr. 31. oktober 2015 fremgår det da også, at dette fuldt ud kan henføres til faktureringer ved årsskiftet 2014/15,

jf. Ateas specifikation i bilag⁶. Vores analyse viser endvidere eksempler på, at det, der faktureres for ifølge fakturatekster, ikke nødvendigvis svarer til det, som efterfølgende leveres ifølge interne fakturaer fra Atea, jf. ligeledes bilag 6.

- 4.26 Det er vores vurdering, at indgåelse af aftaler om forudfaktureringer strider mod transaktionsprincippet i Økonomi- og Indenrigsministeriets regler i ”Budget og regnskabssystem for Regioner”, hvoraf det fremgår, at regnskabsføringen skal ske i det regnskab, hvor transaktionen finder sted. Transaktionsstidspunktet defineres ifølge ”Budget og regnskabssystem for Regioner” som det tidspunkt, hvor leveringen foregår, eller arbejdet præsteres, hvilket ved forudfaktureringer først er tilfældet i efterfølgende regnskabsår. Endvidere vurderes forholdet at stride imod Region Sjællands egen beskrevne regnskabspraksis som gengivet nedenfor:

”3.2.1 Indregning af indtægter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Omkostninger indregnes i det regnskabsår, hvor de anses for medgået til produktionen, forudsat at omkostningerne er kendte for regionen inden udløbet af den regnskabsmæssige supplementsperiode, der slutter i sidste halvdel af januar måned i det følgende kalenderår. Dog henføres renteudgifter fra langfristet gæld til det regnskabsår, hvor ydelsen forfalder, jf. kontinuitetsprincippet.”

Modtagelse af varer og ydelser

- 4.27 Vi har i ovenstående afsnit ”Afstemning af indkøb og betalinger” redegjort for, at de fakturaer, som er udstedt fra Atea til Region Sjælland, i alt væsentlighed er modtaget, godkendt og betalt. Endvidere har vi redegjort for, at langt hovedparten af Regionens øvrige tilgodehavender fra forudfaktureringer, konto 2840 samt Loop, ifølge afstemninger og interne fakturaer fra Atea, er anvendt af Regionens til køb af it-udstyr og konsulentydelse hos Atea. Disse forhold bekræfter principielt dog ikke, at det købte it-udstyr og konsulentydelse fra Atea også rent faktisk er modtaget og indgået i Regionens drift.
- 4.28 Det er i forbindelse med vores undersøgelse konstateret, at Regionens ikke fra deres ERP-system kan udskrive data over faktisk leverede produkter og konsulentydelse fra Atea, ligesom Regionens ikke systematisk har gemt rekvisitioner samt fragt- og/eller følgesedler fra indkøb hos Atea, som er leveret på Regionens adresser. Endvidere har vi konstateret, at Regionens i undersøgelsesperioden ikke har ført et fuldstændigt anlægskartotek og/eller udstyrsliste over alt it-udstyr. Som følge af disse forhold vurderes det ikke muligt at foretage en fuldstændig gennemgang og kontrol af, om Regionens har modtaget samtlige de varer og konsulentydelse, som de har betalt for eller har fået leveret over mellemværende konti hos Atea. Vi har derfor i vores undersøgelse, som Rambøll i forbindelse med deres arbejde, været nødsaget til at basere os på de data over leveringsadresser, som vi har modtaget fra Atea. De modtagne data har desværre været ufuldstændige, da de ikke indeholder oplysninger om leverede konsulentydelse, ligesom de på flere leverancer af it-udstyr har været mangelfulde. De modtagne da-

⁶ Bilag 6: Specifikation af åbentstående forudfakturering pr. 31. oktober 2015

ta har dog omfattet leverancer for kr. 618.024.680 inkl. moms, svarende til ca. 89 % af de samlede afstemte indkøb i undersøgelsesperioden. Det bemærkes, at vi ligeledes ikke har haft adgang til andre data, herunder fx de ansattes e-mails mv., hvorfor vores analyser i dette afsnit alene har inkluderet analyser i det ufuldstændige datagrundlag samt enkelte interviews af Regionens medarbejdere.

- 4.29 Det er ved vores gennemgang af data konstateret, at langt hovedparten af de leverancer, der er modtaget data på, er leveret til en af Region Sjællands adresser, adresser som er tilknyttet Region Sjælland eller til Regionens lager hos Atea. Vi er af regionens it-supportchef blevet oplyst om, at dette lager har været nødvendigt som følge af midlertidig pladmangel, og som følge af behov for leveringer uden ventetid på enkelte typer af produkter. Uagtet heraf, og uagtet de svagheder, som er tilknyttet datakvaliteten, har vi dog gjort en række observationer vedrørende leveringsadresser, samt typen af produkter som er leveret til Regionen, der er relevante at fremhæve. Disse forhold er gennemgået nærmere nedenfor.

Leveringsadresser udtaget til yderligere gennemgang/vurdering

- 4.30 Vi har ved analyse af leveringsdata fra Atea identificeret følgende leverancer, som er gennemgået med Regionens it-supportchef med henblik på nærmere afklaring:

Leveringssted	Leveret udstyr	Pris ekskl. moms	Bemærkninger
Udenlandsk adresse	<ul style="list-style-type: none"> EU-ZONE4-2-5 UNITS logitech performance mouse mx [unifying] SOA logitech wireless solar keyboa rd k750 nordic 2.4 ghz hp slim dock til 9470m hp laserjet pro 400 color mfp m475dn hp z1 g2 xeon e3 16gb 512ssd hp zr2740w lcd display - tft - 27 	30.040	Vi er ikke blevet bekendt med, at Regionen kender til formålet med disse leverancer til denne udenlandske adresse. På adressen skulle der bo, eller have boet, en person samt være registreret et par virksomheder.
Privat person i Nordsjælland	<ul style="list-style-type: none"> samsung gt-i9300 (galaxy s iii) 	3.465	Vi er ikke blevet bekendt med, at Regionen kender til formålet med denne leverance. Modtager er privatperson, som er Facebook-ven med ansat hos Regionen. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Familievirksomhed tilknyttet medarbejder	<ul style="list-style-type: none"> microsoft office professional TeamViewer 7 Premium 	31.899	Ifølge det af medarbejderen oplyste er udstyret leveret til denne

bejder hos Regionen	<ul style="list-style-type: none"> zyxel nxc5200 zyxel nwa1300-nj business wlan apple iphone 5 16 gb gigaset sl910h handset (black/ 		adresse til tæst i medarbejderens sommerferie, og som følge af, at medarbejderen havde fået oplyst, at udstyret ikke kunne sendes til privatadresser fra Atea. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Århus Vand, Bauta-vej 1, 8210 Århus V	<ul style="list-style-type: none"> ms vstudio premium w/msdn 	16.960	<p>Vi er ikke blevet bekendt med, at Regionen kender til formålet med denne leverance.</p> <p>Atea har efterfølgende bekræftet denne adresse som værende fejlregistreret hos Atea.</p>
Region Sjælland, Sonjavej 2, 4100 Ringsted	<ul style="list-style-type: none"> emc premium support 1-36 emc reqd unified stor emc vnx oe cap tier per tb emc vnx 3tb nl sas upg 	64.452	<p>Adressen har ikke kunne verificeres, men ifølge det oplyste er Steen Mortensen, som står som modtager, ansat hos Regionen. Under hensyntagen til det udstyr, der er leveret, vurderes denne af Regionen ok, og adressen er formentlig en fejl i data. Forholdet er ikke verificeret yderligere.</p>
Jesper Nielsen, Hyldegårdsvej 31, 4300 Holbæk	<ul style="list-style-type: none"> safecom velcro 8cm, 315 stk. 	9.183	<p>Ifølge det oplyste er leveringen fra Atea, hvorfor det af Regionen vurderes ok, at disse produkter er leveret til hans privatadresse. Vurderet sket i forbindelse med en arbejdsopgave for Regionen. Forholdet er ikke verificeret yderligere.</p>
Park Allé 350D, 2605 Brøndby	<ul style="list-style-type: none"> sms passcode modem mc551t gsm passgo sms passcode deltabox mc-4 h/w hylde inkl deltabox mc-4 h/w hylde inkl smspc starter pack w/o gsm inc sms passcode software 	80.600	<p>Leverancerne har ikke nogen modtager i form af person eller virksomhed. Det er dog konstateret, at virksomheden EPS Scandinavia ApS har til huse på adressen.</p> <p>Ifølge det oplyste er dette en leverandør, som udfører konfiguration for Regionen og vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.</p>
NumberService A/S, Egevej 4, 6200 Aabenrå	<ul style="list-style-type: none"> Diverse mobiludstyr 	341.300	<p>Ifølge det oplyste er leverancerne, som anvendes af Regionen til konfiguration af mobiltelefoner og</p>

			vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Visioline, Hørkær 20, 2730 Herlev	<ul style="list-style-type: none"> • 3m privacy filter til 24" w • 3m tft privacy 24" filter • 3m tft privacy 24" filter • Speciallevering DK 	21.545	Ifølge det oplyste en leverandør, som indbygger privacyfiltre i skærme og vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
MJ Consulting, Vallensbækvej 22b, 1. th., 2605 Brøndby	<ul style="list-style-type: none"> • Personal digit assistant PDA, 2 stk 	11.915	Ifølge det oplyste en leverandør, som anvendes til bl.a. PDA-konfiguration og vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Leveret til afhentning hos Atea af en John Brun	<ul style="list-style-type: none"> • msp control edition license • msp 4.0 server software w/50 	17.210	Ifølge det oplyste en tidligere konsulent ansat hos Regionen og vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Carl Th. Zahlesgade 4, 1. th.	<ul style="list-style-type: none"> • lenovo thinkpad x1 carbon i7-4 • symc antivirus 21.0 nd 1 user • microsoft office professional • wd my passport pro wdbrmp0020d • my passport pro 4tb • wd my book 4tb hdd usb3.0 3,5" • wd my passport ultra wdbmwv002 	23.494	Det er identificeret, at der på adressen bor en PhD-studerende, der arbejder hos Regionen, og forholdet vurderes derfor ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Filadelfia, Prins Aages Allé 8, 5250 Odense	<ul style="list-style-type: none"> • logitech wireless combo mk330 • hp 2012 90w docking station • regsj hp zr2330w 23" • hp laserjet pro 400 color m451 	4.397	Filadelfia er en del af Region Sjælland, og det er identificeret, at Filadelfias direktør bor på adressen og vurderes derfor ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Databyrån, Box 23 114, 104 35 Stock- holm	<ul style="list-style-type: none"> • eu-zone5-2-5units • symbol mc55 service from start • motorola mc55 spare • motorola mc55 energy star • motorola mc55 lp bbd cam vga • symbol mc55 service from start • 	9.683	Ifølge det oplyste en leverandør til Regionen og vurderes ok. Databyrån reklamerer endvidere med, at Regionen er en af deres kunder på deres hjemmeside på http://www.databyrån.se/index.aspx . Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Ingram Micro ApS, toftbakken 15, 3460 Birkerød	<ul style="list-style-type: none"> • sb1 einzeleinestation • symbol pwr sply:5vdc 850ma eu 	5.571	Ifølge det oplyste en leverandør anvendt til konfiguration af enheder til brug for nyt lagersystem og

	<ul style="list-style-type: none"> • motorola sb1 wlan 802.11bgn • motorola ds6878-sr bt 		vurderes ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Fineman A/S, Klin-tehøjvænge 1, 3460 Birkerød	<ul style="list-style-type: none"> • Speciallevering DK • acte keyboard w/scanfour layou 	1.639	Ifølge det oplyste er leverandør af skærme til Regionen og derfor ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.
Solveig Stubbergaard, Solhøjvej 30, 2640 Hedehusene	<ul style="list-style-type: none"> • Samsung galaxy s III red 	3.858	Ifølge det oplyste er Solveig ansat, hvorfor Regionen vurderer leverancen til privatadressen for ok. Forholdet er ikke verificeret yderligere.

- 4.31 Som det fremgår af oversigten ovenfor, har Regionens it-supportchef givet en forklaring på alle de undersøgte adresser med undtagelse af de tre øverste i skemaet. Det anbefales, at Regionens ledelse vurderer de modtagne forklaringer, samt i samarbejde med politiet forholder sig til forholdene i tabel-linje 1-3.
- 4.32 Det skal bemærkes, at vi i forbindelse med vores analyser ligeledes har identificeret en række indkøb, som blot er benævnt "afhentes" for ca. 3,6 mio. kr. ekskl. moms. Hovedparten af dette udstyr er købt over konto 2840. Da konto 2840 endvidere, som tidligere nævnt, har været kendetegnet ved, at der ved indkøb ikke er sket fakturering til Regionen, har vi valgt nedenfor at analysere yderligere på disse indkøb.

Køb af it-udstyr over konto 2840

- 4.33 Med henvisning til opstillingen i afsnit 4.17 er der i undersøgelsesperioden, ifølge Ateas opgørelse, købt it-udstyr for kr. 32.781.734 over konto 2840. En stor del af det leverede omfatter udstyr, der er let omsættelige varer såsom telefoner, tablets, PC'er mv., men som dog også anvendes i den daglige drift hos Regionen. Ved nærmere analyser er der herudover identificeret en række produkter, hvor der kan sås tvivl om anvendelsen i Regionens drift, herunder GPS'er, GoPro Actionkamera, digital-kameraer, kameralinse, iPod, smart watches, trådløse musikafspillere, Apple TV, mediecenter, 55" TV mv., jf. bilag⁷.
- 4.34 Ved nærmere analyse af indkøbene betalt over konto 2840 er det konstateret, at langt hovedparten af købene er leveret til tre navngivne personer hos Regionen.
- 4.35 Vi har ikke haft mulighed for at interviewe medarbejder 1, men vi har ved interview gennemgået listen over udstyr leveret til medarbejder 2 og medarbejder 3. Medarbejder 2 oplyser, at hovedparten af det

⁷ Bilag 7: Oversigt over identificerede usædvanlige produkter for kr. 159.165 ekskl. moms.

it-udstyr, som er leveret i vedkommendes navn, er indgået i Koncern IT's supportfunktion eller anvendt som testudstyr.

- 4.36 Medarbejder 3 oplyser derimod, at hovedparten af det udstyr, som er blevet bestilt og leveret på vedkommendes arbejdsplads, enten er bestilt på medarbejder 1's anmodning eller blot bestilt af medarbejder 1 i medarbejder 3's navn for efterfølgende at være afhentet af medarbejder 1 på medarbejder 3's arbejdsplads i Regionen. Vi har ikke kunnet verificere dette yderligere.

Opsummering

- 4.37 Vi har i dette afsnit med enkelte forklarlige afstemningsdifferencer redegjort for, at samtlige it-indkøb hos Atea i perioden 1. januar 2012 til 31. oktober 2015 for kr. 693.455.010 inkl. moms registreret i Region Sjællands økonomisystemer kunne afstemmes til dataudtræk over fremsendte fakturaer og kreditnotaer modtaget fra Atea. Det er endvidere påset, at samtlige fakturaer, med undtagelse af kr. 256.556 (som ikke er betalt pr. 29. februar 2016) og enkelte afstemningsdifferencer, fremsendt af Atea i undersøgelsesperioden til Region Sjælland foreligger registreret som godkendt og betalt i Region Sjællands økonomisystem.
- 4.38 Vi har endvidere redegjort for, at der er konstateret en praksis, som har resulteret i, at Region Sjælland i undersøgelsesperioden har haft tilgodehavender hos Atea, som ikke har været registreret/bogført hos Region Sjælland, og som derfor ikke har været underlagt almindelig afstemningsmæssig kontrol og revision. Disse tilgodehavender kan henføres til forudfaktureringer, tilgodehavende ordrehensættelser og tilgodehavende for tilbagelevering af brugt udstyr fra Regionen til Atea til genanvendelse (Loop). Ifølge det oplyste har alene en begrænset gruppe i Region Sjællands Koncern IT kendt til disse tilgodehavender hos Atea, ligesom disse alene foreligger opgjort og afstemt af Atea. Ifølge disse opgørelser er hovedparten af tilgodehavenderne i undersøgelsesperioden anvendt til indkøb af it-udstyr og konsulentydelse uden udstedelse af fakturaer imellem parterne. Men også rejser mv., som omtalt i medierne, er ført over disse bogholderikonti hos Atea.
- 4.39 Vi har pr. 31. oktober 2015 opgjort, at Regionen har et nettotilgodehavende hos Atea på kr. 6.503.891. Nettotilgodehavendet består ud over almindeligt samhandelsmellemværende af bl.a. tilgodehavender vedrørende forudfakturering, tilgodehavender vedrørende Loop samt slutafregning vedrørende konto 2840. Disse tilgodehavender har ikke kunnet afstemmes yderligere af PwC, da de alene er registreret hos Atea, men vi har i forbindelse med undersøgelsen modtaget specifikation samt erklæring fra Ateas revisor, hvori revisoren bekræfter, at disse mellemværender er afstemt til Ateas balance.
- 4.40 Vi har i undersøgelsesperioden konstateret, at der har været en fast praksis for, at it-indkøb hos Atea blev foretaget som forudfakturering af Koncern IT op mod regnskabsafslutningen 31. december. Der er endvidere konstateret eksempler på, at det efterfølgende leverede it-udstyr ikke matchede det fakturerede, samt at der blev investeret i fx klippekort til brug for køb af fremtidige konsulenttimer hos Atea. Ifølge det oplyste var denne praksis baseret på et ønske om at anvende budgettet i Koncern IT og alene kendt af en begrænset gruppe af ansatte i Koncern IT, uden at der blev foretaget korrekt regi-

---

strering/bogføring samt afstemning heraf. Forholdet har resulteret i fejlagtig regnskabsrapportering hos Region Sjælland og vurderes i strid med både Budget- og regnskabssystem for regioner samt Region Sjællands beskrevne regnskabspraksis.

- 4.41 Vi har endvidere redegjort for, at det ikke har været muligt at foretage fuldstændig gennemgang og kontrol af, om samtlige køb af it-udstyr og konsulentydelse hos Atea er modtaget af Regionen i undersøgelsesperioden. Uagtet, at det modtagne datagrundlag fra Atea på leveringsadresser ikke har været fuldstændigt, har vi ved vores stikprøveviser analyser identificeret indikationer på, at it-udstyr kan være leveret til enkelte adresser uden relevans for Regionen, ligesom der er identificeret eksempler på it-udstyr, som ikke umiddelbart burde anvendes som led i Regionens drift. Vi er endvidere ved interview blevet oplyst om, at en af Regionens medarbejdere (medarbejder 1) har fået leveret it-udstyr i en anden medarbejders navn, som vedkommende derfor ikke vil kendes ved, da dette blot blev afhentet af medarbejder 1. Det bemærkes, at denne undersøgelse ikke kan betragtes som fuldstændig, da den ikke har inkluderet konsulentydelse og er baseret på analyser og stikprøver i et ufuldstændigt datagrundlag samt på interview.

5 Undersøgelse af forvaltningsmæssige forhold

Indledning

- 5.1 Vi har som led i den samlede undersøgelse af it-området hos Region Sjælland foretaget undersøgelse af forvaltningsmæssige forhold relateret til it-indkøb i Koncern IT.
- 5.2 Vores undersøgelse har været målrettet med henblik på afdækning af følgende forhold, jf. afsnit 2.2:
- i. om de hidtidigt anvendte forretningsgange, procedurer og kontrolpraksis på området har været tilstrækkelige.
  - ii. om de allerede iværksatte eller påtænkte initiativer på området, herunder udkast til et revideret kasse- og regnskabsregulativ, vil være hensigtsmæssige og tilstrækkelige, og i så fald dette vurderes ikke at være tilfældet, foreslå yderligere initiativer.
- 5.3 Vi har som led i vores gennemgang og vurderinger i dette afsnit skelet til følgende forvaltningsmæssige kriterier:
- i. Sparsommelighed
  - ii. Produktivitet
  - iii. Effektivitet
  - iv. Økonomistyring
- 5.4 Vi har ud fra disse kriterier, herunder særligt ”økonomistyring”, vurderet, om de forretningsgange, procedurer og kontrolpraksis, der har været anvendt i undersøgelsesperioden i Koncern IT, har været tilstrækkelige, samt vurderet, om de iværksatte eller påtænkte initiativer på it-området frem til datoen for nærværende rapport vil være hensigtsmæssige og tilstrækkelige. Vi har endvidere specifikt gennemgået Regionens udkast til et revideret kasse- og regnskabsregulativ og vurderet, om allerede iværksatte eller påtænkte initiativer er forankret i regulativet.
- 5.5 Vi har ved vores arbejde lagt vægt på Regionens fokus på ledelsestilsyn og økonomistyring af opgaverne på udbuds- og indkøbsområdet inden for it. Endvidere har vi overordnet gennemgået organisationens kendskab til Regionens udbuds- og indkøbsstrategi for it-området, som skal sikre, at indkøb foretages i henhold til indkøbsaftaler mv., således at der tages skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med udbud og indkøb. Det bemærkes, at vores gennemgang ikke har omfattet en gennemgang og vurdering af Regionens indkøbsstrategi, ligesom den kun i begrænset omfang har inkluderet stikprøvevis test af effektiviteten af udført ledelsestilsyn i Koncern IT.
- 5.6 Vi har i forbindelse med undersøgelsen indhentet følgende materiale:

- i. Regionens kasse- og regnskabsregulativ af maj 2009 med bilag
- ii. Beskrivelse af ledelsestilsyn – risikovurdering af Koncern IT af september 2010
- iii. Beskrivelse af ledelsestilsyn – risikovurdering af Koncern IT af juni 2013
- iv. Ledelsestilsyn i Koncern IT af 1. november 2015
- v. Udkast til nyt kasse- og regnskabsregulativ af 1. januar 2016 med bilag
- vi. Information indhentet fra interview af relevante personer i organisationen
- vii. Øvrig materiale, herunder præsentation fra medarbejdermøde 4. december 2015, referat af driftsaftaleopfølgning med Koncern IT den 30. november 2015 samt materiale vedrørende den udførte stikprøvekontrol af bilag for november 2015.

De hidtidigt anvendte forretningsgange, procedurer og kontrolpraksis i Koncern IT

- 5.7 De i undersøgelsesperioden gældende retningslinjer for Koncern IT fremgår af ”Kasse- og regnskabsregulativ” af maj 2009 med bilag, og af ”Beskrivelse af ledelsestilsyn – risikovurdering af Koncern IT” af henholdsvis september 2010 og juni 2013, som vi har gennemgået nedenfor.

Kasse- og regnskabsregulativ af maj 2009 (Gældende)

- 5.8 Regionens kasse- og regnskabsregulativ er udarbejdet i henhold til styrelsesvedtægten i Region Sjælland og underlagt bestemmelserne jf. Regionsloven, ”Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen, revision mv.” og ”Budget og regnskabssystem for Regioner”.
- 5.9 Det er vores opfattelse, at regulativet indeholder de fundamentale bestemmelser, der fastlægger kompetencer og ansvar inden for de områder, der er omfattet af regulativet i lighed med andre offentlige forvaltninger, herunder retningslinjer for:
- i. Udarbejdelse af budget
  - ii. Bevillinger og budgetansvar
  - iii. Regler for attestation og anvisning
  - iv. Kasse og bogholderi
  - v. Regnskabsvæsen
  - vi. Regnskabsaflæggelse
  - vii. Anvendelse af it mv.
- 5.10 Det er vores opfattelse, at ”Kasse- og regnskabsregulativ af maj 2009” med bilag som udgangspunkt indeholder gode beskrivelser til sikring af hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange inden for

Regionens kasse og regnskabsvæsen, herunder økonomistyring. Kasse- og regnskabsregulativet af 2009 bærer dog til en vis grad præg af at være af ældre dato med behov for opdatering af en række formuleringer, begreber, henvisninger mv.

- 5.11 Det er endvidere vores vurdering, at retningslinjerne omkring udførelse af ledelsestilsyn kunne have været bedre reguleret i kasse- og regnskabsregulativet med bilag. Reguleringen fremgår alene i meget overordnede termer i ”Skabelon for den budgetansvarliges beskrivelse af eget ledelsestilsyn” samt i kasse- og regnskabsregulativet punkt 5.7 om ”Anvisning og efteranvisningsforpligtigelse”:

”Anvisning og efteranvisningsforpligtigelse

De budget ansvarlige er- inden for eget området ansvarlige for, at der tilrettelægges forretnings- gange for udførelsen af budgetkontrollen og ledelsestilsynet. Forretningsgangene skal tilrettelægges ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko, og skal i overordnet form være beskrevet. Tilsynet skal kunne dokumenteres via en logbog med kontrollens omfang. Anvisning kan ske på en måneds- rapport”.

- 5.12 Det er vores vurdering, at kasse- og regnskabsregulativets decentralisering af budgetkontrol og ledelsestilsyn er forbundet med en vis risiko for såvel tilsligtede som utilsligtede fejl og mangler i Regionens finansielle rapportering. Vi er bekendt med, at decentralisering af budgetkontrol og ledelsestilsyn ofte er anvendt i den offentlige forvaltning, men er af den vurdering, at en sådan decentralisering i langt højere grad skal underbygges af en række detaljerede retningslinjer og vejledninger for beskrivelse og udførelsen af tilsynet, end tilfældet er i kasse- og regnskabsregulativet af maj 2009 med bilag. Det er vores vurdering, at den enkelte budgetansvarlige hos Region Sjælland i høj grad har været overladt til sig selv med henblik på at definere væsentlighed og risiko samt fastsætte et ønsket kontrolniveau som følge af den begrænsede regulering og vejledning.
- 5.13 Kasse- og regnskabsregulativet af maj 2009 og ”Skabelon for den budgetansvarliges beskrivelse af eget ledelsestilsyn” burde efter vores vurdering i langt højere grad have inkluderet retningslinjer og vejledninger;
- i. der sikrer konsistent og ensartet anvendelse i hele organisationen af ledelsestilsyn, herunder krav om godkendelse af beskrevne procedurer og interne kontroller fra centralt hold
  - ii. som sikrer, at budgetkontrol og ledelsestilsyn beskrives og udføres af personer med de rette kompetencer
  - iii. for fastsættelse af risikoprofil på de enkelte budgetområder
  - iv. for fastsættelse af et acceptabelt forhold mellem fastsat risikoprofil og ønsket kontrolniveau
  - v. for løbende revurdering af beskrevne procedurer for udførelse af ledelsestilsyn under hensyntagen til eventuelt ændret risikoprofil

- vi. for løbende test af effektivitet i udførte interne kontroller i forbindelse med udførelse af ledelsestilsyn
- vii. for krav om løbende ekstern kontrol på turnusbasis af bekræftede procedurer samt effektivitet af interne kontroller. Denne kontrol kunne evt. varetages af medarbejdere fra andre budgetområder med de rette kompetencer, en intern revision eller controlling-funktion, valgt revisor eller eksterne konsulenter
- viii. for dokumentation og rapporteringsformat om udført ledelsestilsyn.

Ledelsestilsyn i Koncern IT

- 5.14 Ansvar for gennemførelse af et effektivt ledelsestilsyn i Koncern IT ligger hos den budgetansvarlige, hvilket i Koncern IT er it-direktøren. Koncern IT's tidligere regelsæt for ledelsestilsyn fremgår af "Beskrivelse af ledelsestilsyn – risikovurdering af koncern IT" af henholdsvis september 2010 og juni 2013 (gældende i undersøgelsesperioden) og var i hovedtræk opbygget som vist i bilag⁸.
- 5.15 Som det fremgår af bilag 8, indeholder Ledelsestilsynet i Koncern IT på overskriftsniveau en række gode elementer til at understøtte den daglige økonomistyring og ledelsestilsyn. Bl.a. er forhold som risikoprofil, kompetenceregler og ledelsestilsyn på chefniveau beskrevet i dette regelsæt. Bagved overskrifterne vurderes ledelsestilsynet generelt dog uden den store substans, da omfanget af de ønskede overvågende kontrolhandlinger, den tidsmæssige placering heraf, krav til dokumentation samt krav til rapportering vedrørende det udførte tilsyn ikke defineres og beskrives nærmere. Endvidere redgøres der ikke for den foretagne risikovurdering, herunder fastsættelsen af de i ledelsestilsynet fastsatte risikoområder.
- 5.16 Vi har endvidere konstateret, at der ikke har været etableret procedurer til sikring af, at de overordnede målsætninger for et dokumenteret ledelsestilsyn, som beskrevet i anvisnings- og efteranvisningsforpligtigelsen i kasse- og regnskabsregulativet fra maj 2009, har været gennemført på it-området i undersøgelsesperioden. Der har således på vores anmodning ikke kunnet fremlægges dokumentation for gennemførte dokumenterede ledelsestilsyn i form af logbøger, månedsrapporter eller lignende. Endvidere er de i ledelsestilsynet beskrevne kompetenceregler, hvor indkøb på mellem kr. 50.000 og 1 mio. kr. skal godkendes af it-chefen eller it-stabschefen, og indkøb over 1 mio. kr. skal godkendes af it-direktøren, ikke været udført i praksis. Vi har ved en stikprøve i januar og februar 2015 konstateret, at ved indkøb for 98,6 mio. kr. over kr. 50.000 er 87,2 mio. kr. (88 %) ikke godkendt i henhold til de gældende regler, ligesom ingen af de 13 indkøb over kr. 1.000.000 i perioden er godkendt af it-direktøren, jf. bilag⁹.

⁸ Bilag 8: Opbygning af "Beskrivelse af ledelsestilsyn – risikovurdering af koncern IT" i hovedtræk

⁹ Bilag 9: Oversigt over bilagsbehandling i januar og februar måned 2015

- 5.17 Ud over svaghederne i det beskrevne og udførte ledelsestilsyn i Koncern IT har vi ligeledes identificeret en række risici og svagheder i procedurer og interne kontroller i forbindelse med it-indkøb i Koncern IT, herunder:
- i. Manglende effektiv funktionsadskillelse imellem rekvisition, modtagelse og godkendelse af betalinger. Herved har enkeltpersoner kunnet bestille, modtage og godkende betaling af egne leverancer.
  - ii. Manglende dokumenteret kontrol af, at modtagne leverancer svarer til afgivne ordrer i forbindelse med varemottagelsen.
  - iii. Manglende systematisk arkivering af rekvisitioner på it-indkøb, herunder beskrivelse af fx modtager, formål, behov mv.
  - iv. Manglende retningslinjer og kontrol for indkøb af testudstyr.
  - v. Manglende systematisk udarbejdelse af kartotek/lister over Regionens samlede beholdninger af it-udstyr.
  - vi. Manglende stikprøvevis kontrol af fysisk tilstedeværelse af Regionens it-udstyr, herunder udstyr placeret på lager hos Atea.
  - vii. Betydelige it-indkøb foretaget som forudfaktureringer eller indkøb af klippekort til konsulentytelser i strid med retningslinjerne i Budget- og Regnskabssystem for Regioner.
  - viii. Betydelige tilgodehavender hos Atea for forudfaktureringer, ordrehensættelser og Loop, alene kendt af en begrænset gruppe af medarbejdere i Koncern IT og dermed ikke afstemt og bogført af Koncern IT samt været underlagt ekstern revision.
  - ix. Eksempler på, at det udstyr, der er betalt ved forudfaktureringer, ikke svarer til det, som efterfølgende leveres.
  - x. It-indkøb foretaget uden om Regionens indkøbssystem og ofte direkte via Ateas web-portal, telefon eller e-mail.
  - xi. Manglende understøttelse i ERP-system af ledelsestilsynets anvisningsregler for godkendelse af indkøb (gælder dog for hele Regioner).
- 5.18 Endvidere henvises til de af Rambøll konkluderede forhold omkring mangelfuldt aftalegrundlag og konkurrenceudsættelse, som dog ikke har været omfattet af vores revisorundersøgelse.
- 5.19 Samlet er det vores vurdering, at der har været udført et utilstrækkeligt ledelsestilsyn i Koncern IT, da de i Ledelsestilsyn af september 2010 og juni 2013 nedskrevne retningslinjer i al væsentlighed ikke har været efterlevet i undersøgelsesperioden, ligesom de nedskrevne retningslinjer har været uden

egentlig substans for gennemførelse af et effektivt tilsyn. Det er endvidere vores vurdering, at de i undersøgelsesperioden etablerede procedurer og interne kontroller for it-indkøb hos Koncern IT har været utilstrækkelige og mangelfulde. Forholdene har resulteret i fejl og mangler i Regionens finansielle rapportering og forvaltning, samt øget risikoen for besvigelser i undersøgelsesperioden.

Påtænkte eller iværksatte initiativer og tiltag

- 5.20 Regionens administration har gennemført en opdatering og en tilretning af Regionens kasse- og regnskabsregulativ af maj 2009. Udgangspunktet for opdateringen er, ifølge indstillingen til forretningsudvalgsrådet den 14. december 2015, de erfaringer, der siden 2009 er opsamlet i forbindelse med anvendelsen af regulativet og de underliggende retningslinjer, herunder også ved den løbende dialog med Regionens revisor. Ligeledes har den aktuelle Atea-sag mv. været en anledning til den gennemførte ajourføring og opstramning af regulativet.
- 5.21 Den videre proces for endelig politisk godkendelse af kasse- og regnskabsregulativet med bilag er jf. forretningsudvalgets beslutning herom på mødet den 26. oktober 2015 aftalt til at afvente PwC's undersøgelse, således at eventuelle anbefalinger kan afføde ændringer i selve regulativet i løbet af foråret 2016. Regulativets implementering i Region Sjælland afventer således den endelige politiske godkendelse herefter.
- 5.22 Ud over opdateringen af kasse- og regnskabsregulativet har Regionen endvidere opdateret ledelsestilsynet for it samt iværksat en lang række andre tiltag med effekt for Koncern IT, som vi ligeledes vil gennemgå i dette afsnit.

Udkast til nyt kasse- og regnskabsregulativ

- 5.23 Udkast til nyt kasse- og regnskabsregulativ af 1. januar 2016 fastlægger som kasse- og regnskabsregulativet af maj 2009 de overordnede regler og retningslinjer for den løbende økonomiske forvaltning for Region Sjælland. Kasse- og regnskabsregulativet suppleres af en række tværgående regionale forretningsgange, lokale administrative procedurer og vejledninger.
- 5.24 Udkast til et nyt kasse- og regnskabsregulativ af 1. januar 2016 med bilag har foreløbigt været gennemgået og vurderet af Regionens nuværende revisor, BDO, i forhold til følgende:
- i. Finansiell og regnskabsmæssig risiko
  - ii. Afgivelser til øvrige gældende love og regler
  - iii. Indlysende uhensigtsmæssigheder
- 5.25 BDO har med baggrund i deres gennemgang vurderet følgende:

"Det er vores opfattelse, at regulativet kan danne grundlag om fortsat overholdelse af gældende krav til regnskabsførelse og regnskabsaflæggelse, samt om anbringelse af midler. De i regulativet foretagne valg omkring omfanget af ledelseskontroller og -tilsyn vurderes umiddelbart at kunne

danne grundlag for en korrekt regnskabsafreggelse. Fremtidige forhold vil dog kunne medføre behov for en styrkelse af ledelsestilsyn mv.”

- 5.26 BDO's vurdering er et fornuftigt udgangspunkt for vores gennemgang, og med henvisning til nedenstående kan vi til dels tilslutte os denne vurdering, da kasse- og regnskabsregulativet er sammenligneligt med lignende regulativer, som er tilstede i andre offentlig forvaltninger, bl.a. kommuner. Der henvises dog til vores konkrete og væsentlige anbefalinger nedenfor.

Ændringer i det nye kasse- og regnskabsregulativ

- 5.27 I det nye kasse- og regnskabsregulativ er der ud over ændringer af mere redaktionel karakter gennemført en række ændringer i forhold til kasse- og regnskabsregulativet fra 2009:

- i. Alle afsnit i kapitel 5 vedrørende godkendelse og ledelsestilsyn er ændret (se nedenfor)
- ii. Der er tilføjet stramninger vedr. elektroniske bilag
- iii. Der er tilføjet stramninger vedr. afstemningsfrekvenser
- iv. Der er tilføjet stramninger vedr. likvider
- v. Alle henvisninger til lovgivning, hjemmesider, benævnelser mv. er opdaterede.

- 5.28 De fleste ændringer er af mindre væsentligt omfang, mens ændringerne af kapitel 5 er mere omfattende og gennemgås derfor nærmere nedenfor. Ændringerne vurderes fint i tråd med vores konklusioner i afsnit 5.10-5.12 vedrørende kasse- og regnskabsregulativet fra 2009.

Kapitel 5 – godkendelse og ledelsestilsyn

- 5.29 En del af opdateringen af kasse- og regnskabsregulativet består også i at få etableret et ledelsestilsyn, som vil sikre en korrekt og betryggende økonomisk forvaltning.

- 5.30 I kapitel 5 er de forskellige ansvar for disponering, varemodtagelse, godkendelse af betaling, ledelsestilsyn og anvisning gjort mere direkte. Det er i teksten desuden mere præcist beskrevet, hvad den enkelte indestår for, når handlingerne udføres i hverdagen, ligesom forældede benævnelser, der kunne bidrage til begrebsforvirring, er fjernet fra teksten. Ændringerne til kapitel 5 vedrørende ledelsestilsynet har ligeledes betydet, at kasse- og regnskabsregulativet ledsages af en procedurebeskrivelse for indholdet af ledelsestilsynet samt gennemførelse, dokumentation og opfølgning herpå ("Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn" dateret 1. april 2016). En procedurebeskrivelse, der er gjort betydeligt mere omfangsrig og forklarende i forhold til tidligere (jf. afsnit 5.11), og nu efter vores vurdering udgør en brugbar skabelon for den budgetansvarliges forståelse, beskrivelse og gennemførelse af eget ledelsestilsyn. Det er Regionens hensigt med procedurebeskrivelsen, at de i det nye kasse- og regnskabsregulativ fastsatte risikoområder skal indgå direkte i den enkelte budgetenheds ledelsestilsyn. De udvalgte risikoområder er:

- i. Anvisning og disponeringsforhold for indkøb
- ii. Disponering af rejser, transport, udlæg og repræsentation, herunder bispisning
- iii. Gaver
- iv. Brug af betalingskort

-
- v. Den budgetansvarliges egne dispositioner.
- 5.31 Procedurebeskrivelsen indeholder nu endvidere mere detaljerede retningslinjer om følgende væsentlige forhold:
- i. Udarbejdelse af risikoprofil
  - ii. Generelt om anvisning og ledelsestilsyn
  - iii. Oversigt over områder omfattet af et ledelsestilsyn (minimumsliste – ikke udtømmende)
  - iv. Omfattende afsnit omkring beskrivelse af budgetområdet
  - v. Rapportering.
- 5.32 Procedurebeskrivelsen lægger derfor i høj grad op til, at der skabes en dokumenteret forståelse af det område, som underlægges ledelsestilsyn. Vi vurderer, at dette er en forbedring i forhold til tidligere og en meget væsentlig betingelse for, at der kan udføres et godt og effektivt ledelsestilsyn.
- 5.33 Vi bemærker dog, at der fortsat er lagt op til en række individuelle vurderinger af omfanget af den kontrol, der skal udføres, hvilket naturligvis øger fleksibiliteten mellem de enkelte budgetområder, men efter vores vurdering fortsat giver den enkelte budgetansvarlige for store frihedsgrader til at definere sit eget ledelsestilsyn. Vi anbefaler derfor, at følgende elementer indgår som en fast del af ledelsestilsynet, og derfor indarbejdes i ”Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn” dateret 1. april 2016:
- i. Beskrivelse af områder, der fravælges, baseret på udført risikovurdering og i forhold til minimumslisten i procedurebeskrivelsen, og som derfor ikke underlægges ledelsestilsyn (ikke omtalt i version af 1. april 2016).
  - ii. Konkrete kontrolhandlinger af, hvad der skal foretages set ud fra et minimumskrav samt krav om ”følg eller forklar-princip” vedrørende disse minimumshandlinger (ikke omtalt i version af 1. april 2016), herunder fx:
    - a) Er beløbsgrænser overholdt, jf. fastsatte anvisningsregler
    - b) Kontrol af, at indkøb er omfattet af rammeaftale eller andet aftalegrundlag
    - c) Kontrol af, at fakturaer kan afstemmes til rekvisition
    - d) Kontrol af modtagelse af varer/tjenesteydelser ved afstemning af faktura til fragtbrev eller lignende
    - e) Test af, om øvrige interne kontroller er blevet udført
    - f) Kontoscanning af alle posteringer i perioden
    - g) Løbende fysisk kontrol af aktiver
    - h) Analytiske handlinger (budgetafvigelser eller lign.).
  - iii. Rapporteringsformat (ikke omtalt i version af 1. april 2016). Fast skabelon til afrapportering, eksempelvis kortfattet notat indeholdende følgende punkter:

- a) Antal/beløbsmæssigt omfang omfattet af tilsynet, fx:
  - hvor meget i kr. har tilsynet omfattet i forhold til den samlede beløbsmængde?
  - hvor mange bilag er kontrolleret i forhold til samlet mængde?
- b) Er der foretaget rotation mellem kontroller testet og lign.
- c) Øvrige interne kontroller omfattet af ledelsestilsynet
- d) Væsentlige forhold observeret
- e) Anbefalinger afgivet.

5.34 Med henvisning til indstillingen til forretningsudvalget den 14. december 2015 fremgår det, at der med udkast til nyt kasse- og regnskabsregulativ og tilhørende "Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn" vil blive etableret et "4-øjnes princip". Blandt andet fremgår:

"I både regulativ og i forretningsgang er der indført stramninger på udvalgte risikoområder. Kendetegnet for de udvalgte risikoområder er, at de skal være en del af ledelsestilsynet og dermed også omfattet af de "4 øjnes princip"

"Skabelonen for det lokale ledelsestilsyn indeholder således både stramninger i forhold til konkrete risikoområder, men også en hvis fleksibilitet for hvornår i processerne kontrollen eller "de 4 øjnes princip" for disse risikoområder kan gennemføres i den enkelte enhed. Skabelonen giver også mulighed for at ledelsestilsynet lokalt kan tilpasses koncernehedernes forskellige virke, ligesom at selve tilsynet tilrettelægges efter væsentlighed og risiko"

5.35 Vi skal bemærke, at det omtalte "4-øjnes princip" alene planlægges etableret på stikprøvebasis, hvorfor der er risiko for, at princippet ikke vil sikre den tilsigtede kompenserende kontrol for den manglende funktionsadskillelse. Det fremgår af udkast til nyt kasse- og regnskabsregulativ, at Regionen er bekendt hermed og endvidere forventer at langt de fleste af dispositioner ikke foretages "to i forening", jf.:

"Ovenstående beskrivelse af hhv. disponering, godkendelse og ledelsestilsyn betyder, at ikke alle dispositioner foretages af to i forening. Langt de fleste dispositioner vil alene blive gennemført af én person, såfremt disse dispositioner ikke på et senere tidspunkt gennemgås i forbindelse med den budgetansvarlige leders ledelsestilsyn. Det er derfor vigtigt, at den pågældende budgetansvarlige er opmærksom på sit ansvar for ledelsestilsynet, ligesom det påhviler den budgetansvarlige at justere sit tilsyn såfremt risikoprofilen for området ændrer sig.

5.36 I relation til "4-øjnes princip" har vi konstateret, at alene ca. 5 % af alle bilag underlægges tilsyn og anden godkendelse, jf. afsnit 5.40 - 5.41. Det er vores vurdering, at dette niveau er for begrænset og bør overvejes øget som grundlag for et "4-øjnes princip" og som kompenserende kontrol for den manglende funktionsadskillelse, som kasse- og regnskabsregulativet lægger op til, skal accepteres for dispositioner. Det er generelt vores vurdering, at manglende funktionsadskillelse i forbindelse med indkøb, modtagelse og godkendelse af betalinger i en organisation af Region Sjællands størrelse som

udgangspunkt slet ikke bør accepteres. For at styrke kontrolmiljøet i Regionen anbefales derfor, at der enten overvejes etableret en effektiv funktionsadskillelse imellem disponering og godkendelse, eller alternativt at det planlagte ledelsestilsyn finmaskes yderligere, således at der indføres kontrol af alle bilag/indkøb eller som minimum bilag/indkøb over en vis størrelse.

- 5.37 Endvidere anbefales det, at ledelsestilsynet i langt højere grad overvejes suppleret og forankret i daglige operationelle kontroller med systemunderstøttelse i Regionens ERP-system Oracle, herunder fx ved etablering af en systemmæssig 2. godkender på omkostningsbilag, dokumentation for workflows (formål, rekvisition, indkøb, varemottagelse, beholdningslister mv.), samt at beløbsgrænser ifølge anvisningsreglerne defineres direkte i Oracle.
- 5.38 Med henvisning til 5.12 anbefales det ligeledes, at kasse- og regnskabsregulativet og/eller procedurebeskrivelsen suppleres med retningslinjer for central godkendelse af ledelsestilsynet, sikring af kompetencer for udarbejdelse og udførelse af ledelsestilsyn, samt at ledelsestilsynet på turnusbasis underlægges kontrol og vurdering fra en central funktion og/eller med assistance fra eksterne konsulenter.

Ledelsestilsyn i Koncern IT

- 5.39 Ud over de tiltag, der er beskrevet ovenfor omkring opdatering af Regionens kasse- og regnskabsregulativ, valgte Regionens it-direktør på baggrund af Atea-sagen at opdatere "Ledelsestilsyn i Koncern IT". De nye retningslinjer i "Ledelsestilsyn i Koncern IT" trådte i kraft pr. 1. november 2015.
- 5.40 Det nye "Ledelsestilsyn i Koncern IT" indeholder en lang række stramminger i forhold til tidligere og udviser en bedre sammenhæng mellem definerede risici og planlagte kontrolforanstaltninger. Det er vores opfattelse, at de ledelseskontroller, der blev iværksat pr. 1. november 2015 vedrørende it-området, er en klar forbedring, sammenholdt med tidligere, og understøtter retningslinjerne i det nye kasse- og regnskabsregulativ og dermed den overordnede økonomistyring i Region Sjælland. Det er endvidere vores vurdering, at "Ledelsestilsyn i Koncern IT" i al væsentlighed er tilpasset den skabelon for ledelseskontroller ("Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn"), der forventes etableret med virkning fra 1. april 2016.
- 5.41 Med henvisning til afsnit 5.36 ovenfor skal vi hertil bemærke, at det omtalte "4-øjnes princip" for godkendelse af fakturaer kun finder delvis anvendelse i Koncern IT, idet vi har konstateret, at der for Koncern IT's område alene udtages 20 bilag til kontrol hver måned, herunder de ti beløbsmæssigt største og ti tilfældigt udvalgte. Vi har gennemgået den udførte kontrol foretaget for november måned 2015 og påset, at der forligger logbog for denne gennemgang. Det fremgår af logbogen, at den udførte kontrol bl.a. dækker:
- i. Om de administrative procedurer i forbindelse med behandlingen af bilaget er overholdt
  - ii. Om de gældende kompetenceregler er overholdt
  - iii. Om varen/tjenesten er modtaget.

- 5.42 Bilagsmængden for Koncern IT's område er ca. 5.000 pr. år. Det er således kun ca. 5 % af bilagemængden, der er underlagt de "4 øjnes princip". Det er vores vurdering, at dette niveau er meget begrænset og bør overvejes øget som grundlag for en kompenserende kontrol for den manglende effektive funktionsadskillelse i forbindelse med de beløbsmæssige store it-indkøb, som foretages i Koncern IT, jf. anbefalingerne ovenfor i afsnit 5.37 - 5.38.
- 5.43 Vi har endvidere konstateret, at den udførte kontrol i november 2015 er udført af it-stabens controller, hvorfor det bør vurderes, om dette er i konflikt med kravet i udkastet til det nye kasse- og regnskabsregulativ om, at en underordnet ikke må anvise for en overordnet, herunder særligt for dispositioner foretaget af it-direktøren.
- 5.44 Det fremgår af "Ledelsestilsyn i Koncern IT", at én gang årligt udfører it-supportchef/asset manager tilstedeværelseskontrol af de let omsættelige aktiver, herunder mobiltelefoner og tablets. Den foretagne kontrol dokumenteres og arkiveres i Fics. Det er over for os oplyst, at denne tilstedeværelseskontrol endnu ikke er iværksat, men at dette vil ske fra 1. april 2016 i forbindelse med den forventede ikrafttrædelse af den opdaterede procedurebeskrivelse for ledelsestilsyn for de budgetansvarlige i Region Sjælland. Vi anbefaler, at denne gennemgang af fysisk tilstedeværelse ikke blot omfatter let omsættelige aktiver, men en generel stikprøvevis gennemgang af tilstedeværelsen af Regionens it-udstyr. Under hensyntagen til vores observationer ovenfor i afsnit 4 anbefaler vi endvidere, at kontrollen iværksættes snarest muligt.

Øvrige tiltag

- 5.45 Ud over de ovenfor beskrevne tiltag med opdatering af Regionens kasse- og regnskabsregulativ samt indførelse af nyt ledelsestilsyn for Koncern IT har Regionen iværksat en række andre tiltag, som vi vurderer, vil være medvirkende til at sikre en effektiv økonomistyring i Regionen inden for it-området, samt sikre at indkøb foretages i henhold til indgåede indkøbsaftaler mv., således at der tages skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med udbud og indkøb. Følgende tiltag kan nævnes:
- i. Det indskærpes, at it-indkøbere kun må foretage indkøb, når der foreligger en aftale – hvis der er tvivl, spørges it-staben for at sikre, at der foreligger en aftale, idet Indkøb (indkøbsjurister under Koncern Økonomi) konsulteres i forhold til aftalens anvendelighed, såfremt der er tvivl herom.
  - ii. Det indskærpes, at it-staben skal sikre, at der foreligger rammeaftaler, hvor udbudspligten er behørigt afløftet. Alternativt er det stabens ansvar at tage initiativ til en fornyet konkurrenceudsættelse eller tilslutning til fællesoffentlige rammeaftaler.
  - iii. Selvstændige Region Sjælland-udbud gennemføres fremadrettet styringsmæssigt i forhold til udbudsreglerne af Indkøb under Koncern Økonomi, idet Koncern IT deltager med kravspecifikationer og vurdering af indkomne tilbud. Koncern IT (it-direktøren) indgår som budgetansvarlig for kontrakter.

- iv. Det er besluttet, at der skal indgås nye aftaler med en række it leverandører. Ikke alle aftaler er endnu på plads, men det er oplyst over for os, at dette vil ske successivt hen over 1. halvdel af 2016. Konsulentfirmaet Rambøll bistår med en række af de opgaver, som it-staben og Indkøb under Koncern Økonomi har ansvaret for, herunder:
- a) Afklaring af, om eksisterende aftaler er gyldige, og om udbudspligten er afløftet.
  - b) Styrer indgåelse af nye aftaler, gennemførelse af EU-udbud, anvendelse af eksisterende rammeaftaler, gennemførelse af miniudbud mv., herunder med juridisk rådgivning og assistance.
- v. Det indskræpes, at der fremadrettet som hovedregel kun må foretages indkøb via indgåede indkøbsaftaler via Regionens generelle indkøbssystem (forankret i Indkøb under Koncern Økonomi) og ikke som tidligere, hvor Koncern IT's indkøbere rekvirerede direkte via fx Ateas indkøbsportal, e-mail eller på telefon. Det er dog konstateret, at processen endnu ikke er fuldt implementeret, og at der fortsat foretages it-indkøb med anvendelse af forskellige bestillingsmetoder. Det er oplyst, at det tilstræbes, at denne proces vil være afsluttet medio 2016.
- vi. Der gøres en aktiv indsats for at informere organisationen om de nye tiltag vedrørende it-indkøb. Siden implementeringen af det nye ledelsestilsyn pr. 1. november 2015 har der været afholdt et medarbejdermøde den 4. december 2015 i Koncern IT. På dette møde blev der bl.a. orienteret om ledelsestilsyn og udbuds- og indkøbsstrategi for indkøb fremadrettet, jf. bilag¹⁰.

Opsummering

- 5.46 Baseret på vores gennemgang i dette afsnit er det vores vurdering, at der i undersøgelsesperioden i Koncern IT har været ført et utilstrækkeligt ledelsestilsyn. Selve de nedskrevne procedurer i Ledelsestilsyn af september 2010 og juni 2013 har været uden egentlig substans, ligesom de retningslinjer, der har været nedskrevet, i al væsentlighed ikke har været efterlevet i praksis. Det er endvidere vores vurdering, at de i undersøgelsesperioden etablerede procedurer og interne kontroller for it-indkøb hos Koncern IT har været utilstrækkelige og mangelfulde. Forholdene har resulteret i fejl og mangler i Regionens finansielle rapportering og forvaltning, samt øget risikoen for besvigelser i undersøgelsesperioden.
- 5.47 Vi har endvidere redegjort for, at kasse- og regnskabsregulativet af maj 2009 med bilag efter vores vurdering som udgangspunkt indeholder gode beskrivelser til sikring af hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange inden for Regionens kasse- og regnskabsvæsen, men dog kræver opdatering som følge af regulativets ældre dato. Særligt området omkring udførelse af ledelsestilsyn vurderes at have været for overordnet reguleret, hvorved de budgetansvarlige har været efterladt uden vejledning og med for store frihedsgrader til at definere deres eget ledelsestilsyn.

¹⁰ Bilag 10: Uddrag af dagsorden fra medarbejdermøde af 4. december 2015

5.48 Vi har endvidere redgjort for, at Regionen har igangsat en lang række gode initiativer til styrkelse af Regionens økonomistyring og forvaltning inden for it-området. Særligt udkastet til et opdateret kasse- og regnskabsregulativ samt opdateringen af "Ledelsestilsyn for Koncern IT" af 1. november 2015 har medvirket til denne proces. Det er vores opfattelse, at det nye kasse- og regnskabsregulativ overordnet kan finde anvendelse for god økonomistyring for Regionen fremadrettet. Dette begrundes særligt med, at kasse- og regnskabsregulativet er sammenligneligt med lignende regulativer i andre offentlige forvaltninger såsom kommuner. Det er endvidere generelt vores opfattelse, at de tiltag, der allerede er foretaget på it-området, er forankret i det nye kasse- og regnskabsregulativ og understøtter den overordnede økonomistyring i Region Sjælland. God økonomistyring forudsætter dog, at de procedurer, regler og kontroller, der er beskrevet i kasse- og regnskabsregulativ med bilag og "Ledelsestilsyn i Koncern IT", bliver efterlevet i det daglige, og at der vil være fokus på, at det etablerede ledelsestilsyn fungerer effektivt og er tilstrækkeligt omfattende til at imødegå tilsigtede såvel som utilsigtede fejl og mangler i den finansielle rapportering og forvaltning. I relation til indkøbsprocedurerne er der efter vores vurdering igangsat en række fornuftige tiltag, som i langt højere grad end tidligere vil sikre, at indkøb foretages i henhold til indgåede indkøbsaftaler mv., således at der tages skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med udbud og indkøb.

5.49 Baseret på vores gennemgang har vi i dette afsnit fremkommet med en række yderligere anbefalinger til styrkelse af økonomistyringen og forvaltningen på it-indkøbsområdet, herunder:

- i. "Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn" dateret 1. april 2016 indeholder fortsat efter vores vurdering for store frihedsgrader til den enkelte budgetansvarlige, hvilket bør overvejes indsnævret, herunder med krav om beskrivelse af områder, som fravælges kontrol, beskrivelse af minimumskontrolhandlinger som skal udføres, et fast rapporteringsformat samt krav om, at ledelsestilsyn på turnusbasis underlægges kontrol og vurdering af en central funktion og/eller med assistance fra eksterne konsulenter. Endvidere anbefales det, at der etableres retningslinjer for godkendelse af det beskrevne ledelsestilsyn fra centralt hold, og at der etableres retningslinjer for, at udarbejdelse og udførelse af ledelsestilsynet udføres af personer med de rette kompetencer.
- ii. Det er konstateret, at der alene planlægges udført et stikprøvevist "4-øjnes princip" i Regionens ledelsestilsyn, herunder som følge af manglende beskrivelse af nødvendigt omfang af anvisning og ledelsestilsyn i "Procedurebeskrivelse – Forretningsgang for ledelsestilsyn" dateret 1. april 2016 samt kravet om alene at udtage 20 bilag til kontrol pr. måned i "Ledelsestilsyn for Koncern IT" af 1. november 2015. Dette vurderes som utilstrækkeligt som kompenserende kontrol for den manglende funktionsadskillelse, som kasse- og regnskabsregulativet lægger op til, skal accepteres på dispositioner. Det er generelt vores vurdering, at manglende funktionsadskillelse i forbindelse med indkøb i en organisation af Region Sjællands størrelse som udgangspunkt slet ikke bør accepteres. Det anbefales derfor, at der enten etableres en effektiv funktionsadskillelse mellem indkøb, modtagelse og godkendelse af betalinger, eller

---

at der indføres en overvågende kontrol i forbindelse med ledelsestilsynet på alle bilag/indkøb eller som minimum bilag/indkøb over en vis størrelse.

- iii. Det anbefales, at ledelsestilsynet i langt højere grad overvejes suppleret og forankret i de daglige operationelle kontroller med systemunderstøttelse i Regionens ERP-system Oracle, herunder ved fx etablering af systemmæssig 2. godkender på omkostningsbilag, dokumentation for workflows (formål, rekvisition, indkøb, varemottagelse, beholdningslister mv.), samt at beløbsgrænser ifølge anvisningsreglerne defineres direkte i Oracle.
- iv. Under hensyntagen til vores observationer i afsnit 4 anbefales det, at den planlagte årlige kontrol af den fysiske tilstedeværelse af Regionens it-udstyr opprioriteres og snarest iværksættes, ligesom det anbefales, at denne kontrol fremadrettet foretages stikprøvevis på hele Regionens beholdning af it-udstyr, og ikke kun på let omsætteligt udstyr.
- v. For at styrke Regionens forvaltning ved it-indkøb vurderes det, at især processerne omkring indgåelse af nye indkøbsaftaler, med assistance fra konsulentfirmaet Rambøll, samt overgang til, at it-indkøb alene foretages via Regionens indkøbssystem, er yderst vigtige at få afsluttet, hvorfor det anbefales, at dette arbejde gives en høj prioritet med henblik på snarlig fuld implementering og forankring i organisationen.

6 It-prisanalyse

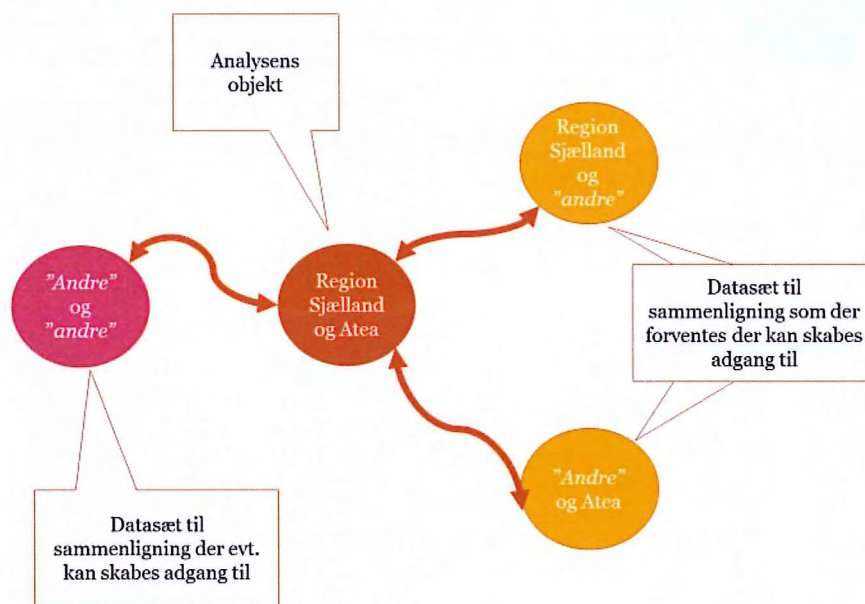
Indledning

- 6.1 Vi har som led i den samlede undersøgelse af it-området hos Region Sjælland foretaget en prisanalyse vedrørende Region Sjællands it-indkøb hos Atea. Vi har i dette afsnit beskrevet de handlinger, vi har gennemført med henblik på at afdække følgende forhold, jf. afsnit 2.2:
  - i. Vurdering af, om det er muligt at konkludere noget konkret om, hvorvidt de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på it-driftsområdet har været svarende til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt [i undersøgelsesperioden].
- 6.2 Til brug for besvarelse af ovenstående har vi valgt at gennemføre en stikprøvevis analyse ved sammenligning af gældende aftalegrundlag med andre tilgængelige aftalegrundlag baseret på data, som Region Sjælland og Atea er i besiddelse af.
- 6.3 Det bemærkes, at vi i vores prisanalyse ikke har undersøgt, om Region Sjællands adfærd i forbindelse med it-køb hos Atea har været korrekt, lovlig, hensigtsmæssig eller lignende. Vi har alene vurderet, hvad der kan fremskaffes af data, og hvad data viser om de priser, som Region Sjælland har købt it-udstyr for hos Atea.

Data mv. anvendt til prisanalysen

- 6.4 Vores tilgang til prisanalysen har været at foretage sammenligning af Region Sjællands faktiske anskaffelsespriser hos Atea med Ateas salg til andre kunder og Region Sjællands anskaffelsespriser hos andre leverandører samt om muligt til andre valide prissammenligningsdatasæt fra anden tredjepart, jf. nedenstående figur:

6.5 I forbindelse med vores indledende arbejde til undersøgelsen er det dog konstateret, at det ikke har været praktisk muligt at trække data hos Region Sjælland over Regionens it-indkøb på produktniveau, ligesom Atea af konkurrencemæssige hensyn ikke har ønsket at overdrage fuldstændige data over deres samlede kundesalg på tilsvarende kunder som Region Sjælland. Som alternativ har vi derfor indhentet SKIs historiske og aktuelle katalogpriser, der derfor har udgjort en central del af analysen. Vores analyse er således baseret på følgende data og materiale:

- i. Data fra Atea over faktureret salg af it-udstyr, software mv. til Region Sjælland i undersøgelsesperioden.
- ii. SKIs historiske og aktuelle katalogpriser.
- iii. Vilkår for de SKI-aftaler, der knyttes til anvendte katalogpriser.
- iv. Skriftlige aftaler indgået mellem Region Sjælland og Atea, som har kunnet fremskaffes.
- v. Oplysninger om vilkår aftalt mellem Region Sjælland og Atea, beskrevet af Atea.
- vi. Interview af udvalgte medarbejdere i Koncern IT og Koncern Økonomi hos Region Sjælland.
- vii. Oplysninger om Ateas fakturerede salg til andre kunder i undersøgelsesperioden ved stikprøvevise opslag i Ateas systemer.

Forudsætninger for prisanalysen

6.6 Det er konstateret ved forespørgsel hos både Region Sjælland og Atea, at det ikke er muligt at genskabe et komplet overblik over skriftlige og mundtlige aftaler, der har været gældende mellem parterne i undersøgelsesperioden. Endvidere er der i vores opdrag ikke nærmere præciseret en definition af "af-

talegrundlag” og ”markedsvilkår”, hvorfor vi til brug for prisanalysen har måttet definere følgende forudsætninger:

- i. ”Aftalegrundlag” værende priser en vare er købt eller kan købes til under de vilkår, som vi er bekendt med, om disse måtte være oplyst os skriftligt eller mundtligt.
- ii. ”Markedsvilkår”, herunder begrebet ”... svarende til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt” værende ”om en vare er købt til samme eller lavere pris end SKIs katalogpris på daværende tidspunkt”, hvilket baseres på følgende:
  - a) At SKIs katalogpriser er fremkommet ved en professionel markedsafprøvning og derfor er ”svarende til markedsvilkår”.
  - b) At SKIs katalogpriser er fremkommet ved udbud uden garanti om faktisk køb af varer, hvilket erfaringsmæssigt ikke giver den bedste pris, hvorfor man bør kunne få en bedre pris end SKIs katalogpriser, fx ved køb af større kvantum. SKI's aftaler tager selv højde for dette ved at have indbygget mulighed for mini-udbud, så en kunde kan gennemføre et købsforpligtende udbud for et bestemt kvantum.
- iii. At ”Øvrige vilkår” end priser for handlerne i al væsentlighed er de samme for Region Sjællands køb hos Atea som for SKI-kunder for de varer, som vi har undersøgt.
- iv. At vores stikprøvevise adgang til ”salgspriser for lignende varer hos Atea til andre kunder” udgør en mindre omfangsrig afprøvning af markedet end SKIs katalogpriser og derfor ikke indgår i vurderingen af, om Region Sjælland har handlet på markedsvilkår. Disse data indgår derfor i stedet som kvalitetsvurderingsparametre af de gennemførte prissammenligninger.

Udvælgelse af produktkategorier

- 6.7 Data modtaget fra Atea over faktureret salg af it-udstyr, software mv. til Region Sjælland i undersøgelsesperioden, som har dannet grundlag for vores it-prisanalyse, omfatter samme handler, som er beskrevet i afsnit 4.28 om modtagelse af varer og ydelser. Datasættet omfatter Regionens køb for i alt kr. 618.024.680 inkl. moms, svarende til 494 mio. kr. ekskl. moms. Disse køb fordeler sig på ca. 6.000 forskellige varer grupperet i ca. 260 forskellige produktkategorier.
- 6.8 Af det samlede datasæt på 494 mio. kr. ekskl. moms er 18 % udeladt af analysen af følgende årsager:
  - i. Ufuldstændige varenumre i datasættet.
  - ii. Produktkategorier relaterende til køb af klippekort eller lignende.
  - iii. Produktkategorier vedrørende anden software end administrativ software.
  - iv. Produktkategorier, der ikke omhandler it-varer (fx tasker).

- v. Produktkategorier med samlet køb på under 1 mio. kr. og med en stk.-pris på under kr. 100 (fx patchkabler).
  - vi. 126 produktkategorier, som enkeltvis er under kr. 133.000 pr. kategori, hvilket samlet udgør under 3 mio. kr. i undersøgelsesperioden.
- 6.9 Af den resterende population i datasættet har vi udvalgt produktkategorier udgørende ca. 197 mio. kr. ekskl. moms, svarende til 40 % af datasættet. Disse produktkategorier omfatter forskellige typer af varer, produktkategorier med forskellige prismønstre samt produktkategorier, som vores indledende analyser har indikeret, at der er en højere sandsynlighed for, at man kan gennemføre en konstruktiv prissammenligning på. Vores analyse omfatter følgende produktkategorier:
- i. Desktop computers
  - ii. Notebook computers
  - iii. Lasertonere
  - iv. Network cards Netcard
  - v. Network switches
  - vi. Tablet PC
  - vii. Wifi basisstationer Wireless
  - viii. Memory moduls
  - ix. Eksterne switchboxe
  - x. Power Supply units
  - xi. Web cams
  - xii. AC adaptere
  - xiii. Docking stations
- 6.10 Den resterende population på 42 % af datasættet vil kunne analyseres på samme måde som de 40 %, som beskrives nedenfor i afsnit "Resultat af prisanalysen". De 42 % dækker over en række andre produktkategorier, som er nærmere defineret i bilag¹¹.

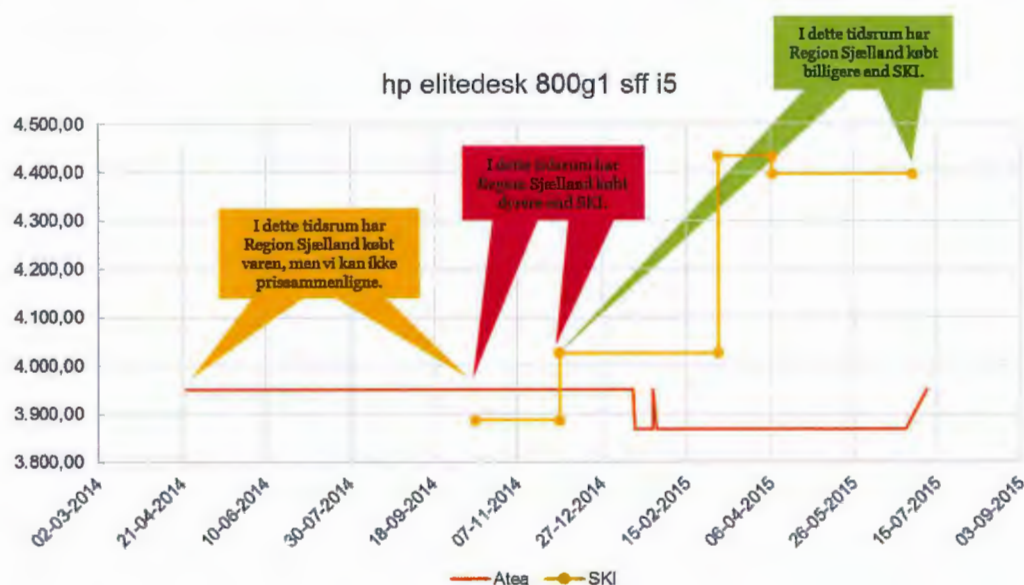
Resultatet af prisanalysen

- 6.11 Vi har i vores analyse foretaget sammenligning af identiske og lignende produkter. Vi har i analysen alene anvendt resultatet af identiske produkter, da det er vurderet, at sammenligning mellem lignende produkter fra to forskellige datasæt ikke har kunnet gennemføres med tilstrækkelig validitet. Vi har endvidere analyseret på prisudviklingen over tid for priser mellem Atea og Region Sjælland med SKIs katalogpriser, men har ikke kunnet identificere forudsigelige mønstre i prisudviklingen for de i stikprøven indeholdte produktgrupper. Vi har derfor endvidere alene valgt at rapportere prissammenligninger for Region Sjællands køb hos Atea, hvis købet er foretaget på et tidspunkt, hvor den præcis samme vare har kunnet købes til SKIs katalogpriser.

---

¹¹ Bilag 11: Oversigt over ikke analyserede produktkategorier

6.12 Nedenstående figur viser et eksempel på den anvendte metode for prissammenligningerne (en desktop computer). Som det fremgår af figuren, er det først for køb foretaget efter oktober 2014, vi har kunnet prissammenligne for denne vare:

6.13 Af de udvalgte produktkategorier på ca. 197 mio. kr. har vi forsøgt prissammenligning for en stikprøve med en sum på 112 mio. kr. (produktkategorier med lav omsætning er fragået). Heraf har det for 36 mio. kr. været muligt at foretage prissammenligning, hvilket er illustreret i nedenstående tabel:

Produktkategorier	Sum af køb i varegruppen	Sum af køb vi har søgt at prissammenligne for	Sum af køb med valid prissammenligning
Desktop computers	49.934.933	40.880.384	11.361.586
Notebook computers	58.086.779	34.838.069	-
Laser tonere	35.102.424	22.795.680	15.704.274
Network cards Netcard	5.625.793	5.203.409	849.371
Network switches	19.289.991	4.337.145	1.308.351
Tablet PC	6.082.713	1.250.328	132.576
Wifi basisstationer Wireless	910.512	844.911	-
Memory moduls	3.470.686	653.655	219.719
Eksterne Switchboxe	14.115.277	644.657	19.453
Power Supply units	1.835.440	440.044	-
Web cams	479.779	248.527	248.527
AC adaptere	233.482	90.295	7.920
Docking stations	1.632.867	7.891	4.991
Total	196.800.675	112.234.995	30.056.769

6.14 Vi har opdelt de vurderede produktkategorier i fire varegrupper, som beskrives nærmere nedenfor:

- i. Computere (Desktop-computere, Notebook-computere og Tablet PC).

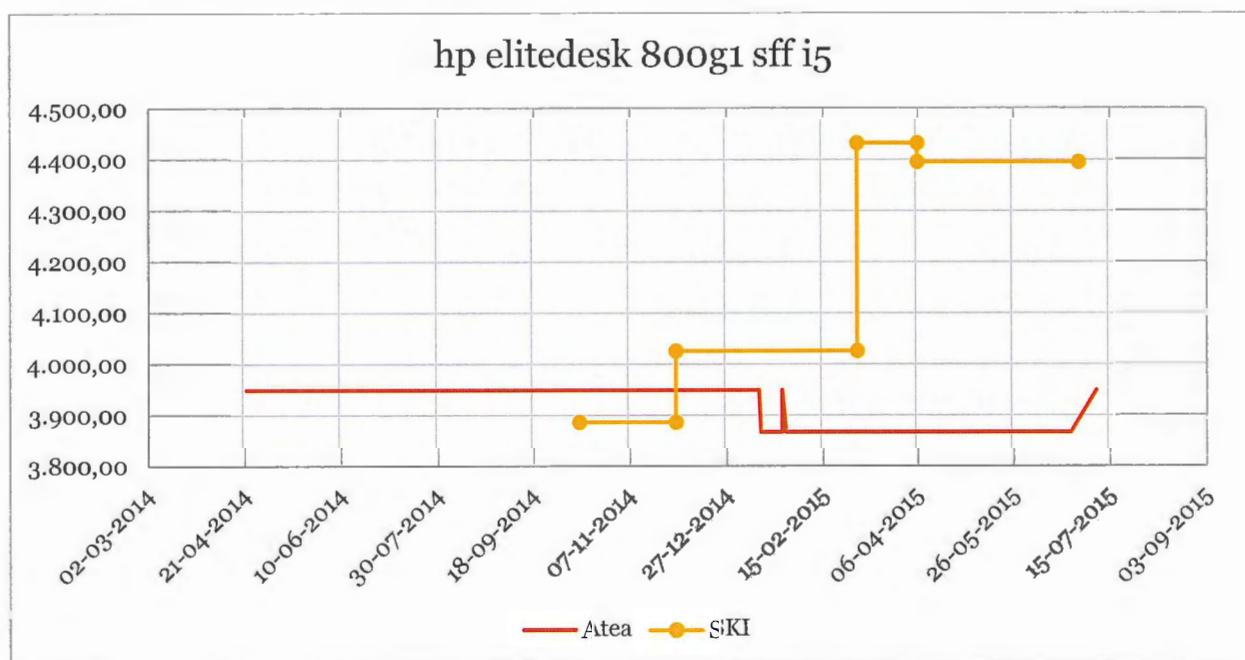
- ii. Netværksudstyr (Network cards Netcard, Network switches, Wifi basestationer Wirelocc og Eksterne Switchbokse).
- iii. Tilbehør/reservedele (Memory moduls, Power Supply units, Web cams, AC adaptere og Docking stations).
- iv. Forbrugsvarer (lasertonere).

Computere

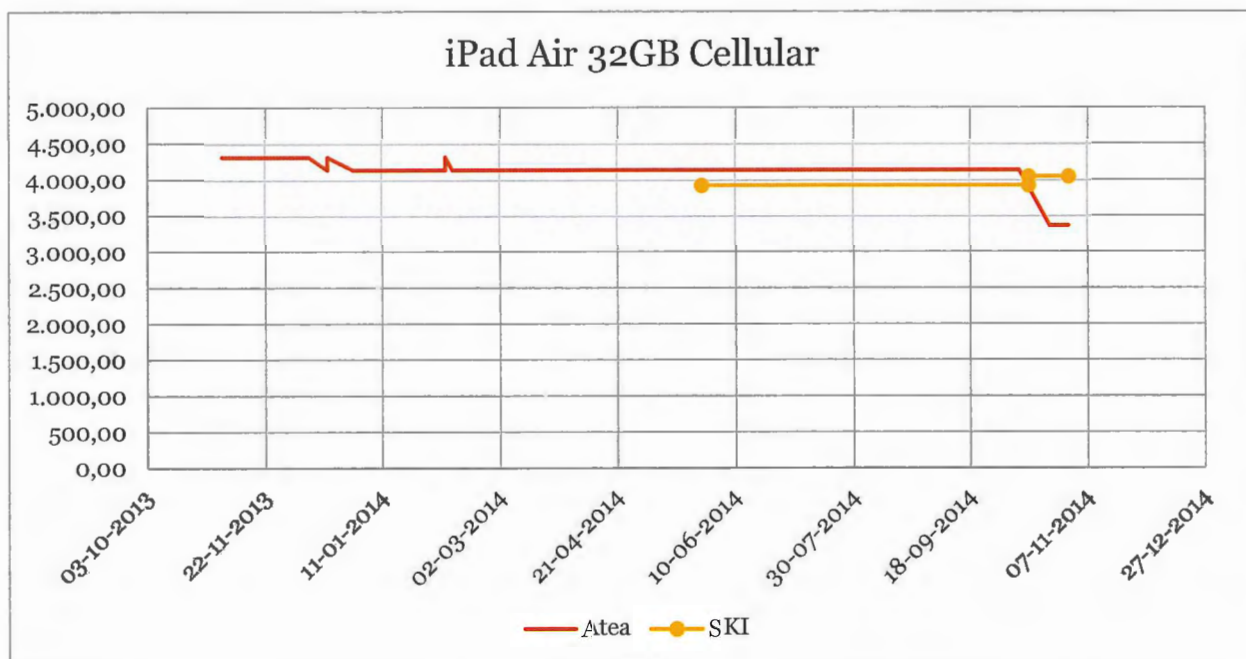
6.15 Om varegruppen computere, som udgør 11,5 mio. kr. af den sammenlignede sum på 36 mio. kr., gælder typisk, at markedet er præget af udskiftning af modeller med mulighed for store rabatter på restversioner.

6.16 Resultatet af de prissammenligninger, vi har foretaget for varegruppen computere, er samlet set, at Region Sjælland har handlet til markedspriser. Nedenfor er gengivet prissammenligninger, som er gennemført for denne varegruppe:

- i. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **8,6 % mindre** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

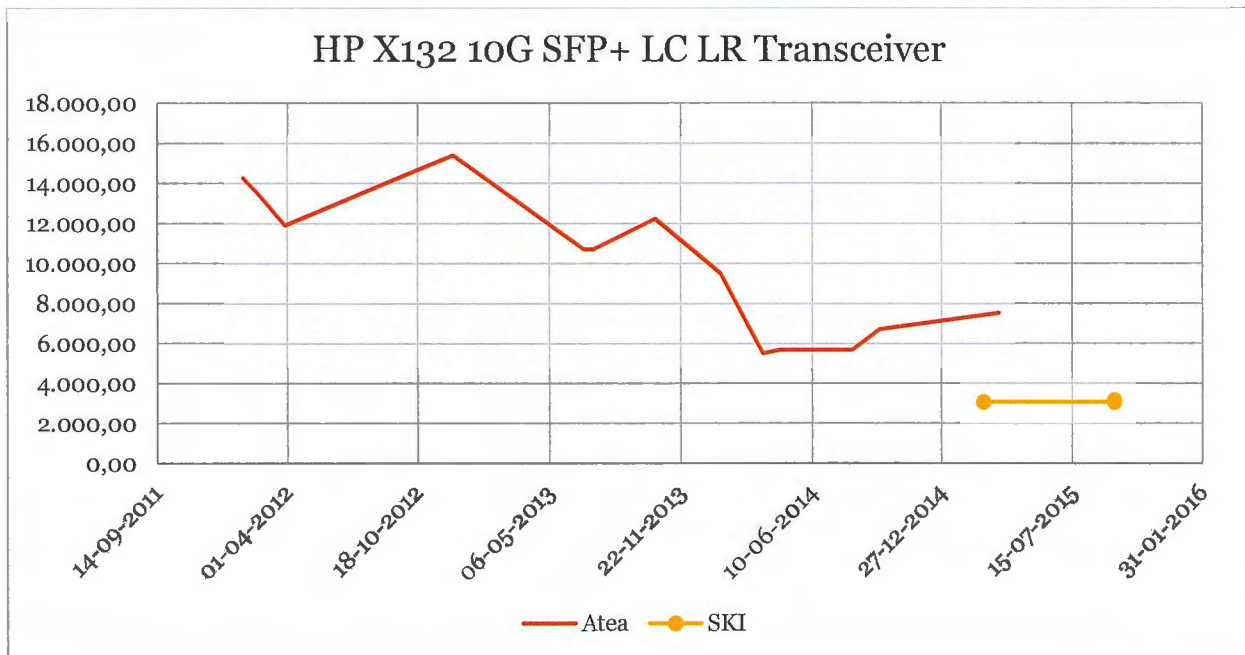

- ii. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **1,8 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

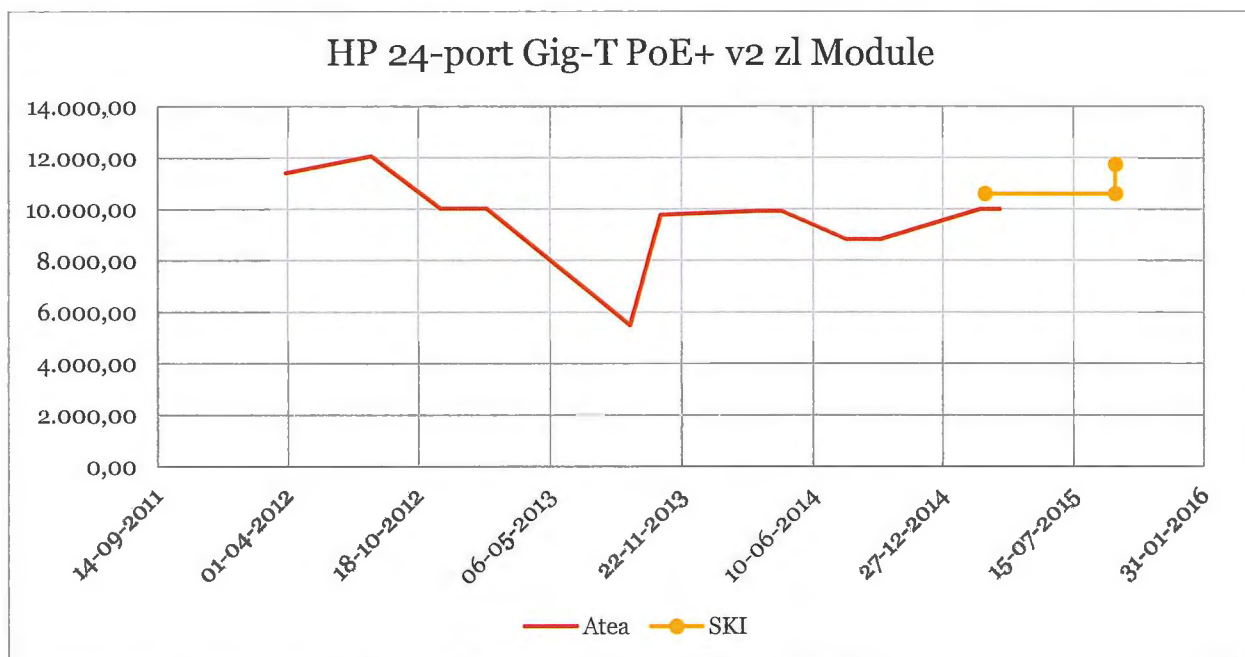

Netværksudstyr

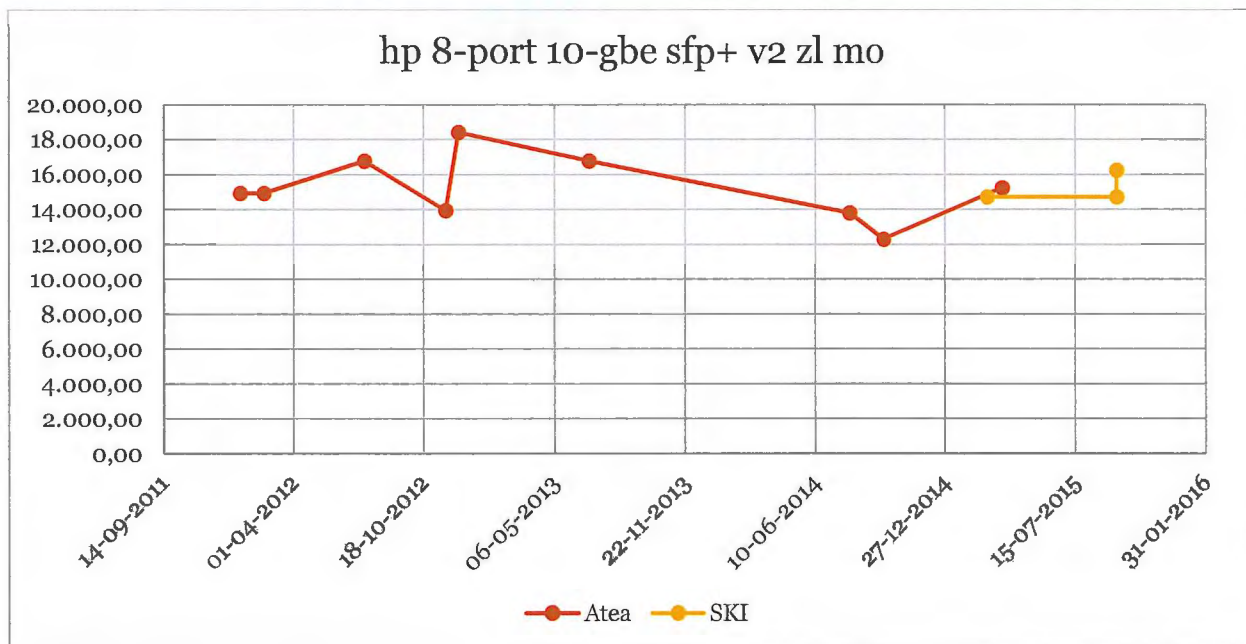
- 6.17 For varegruppen netværksudstyr, som udgør 2,4 mio. kr. af sammenlignet sum på 36 mio. kr., har markedet i mange år været præget af hård konkurrence, som har givet kunderne en stærk forhandlingsposition.
- 6.18 Resultatet af de prissammenligninger, vi har foretaget for varegruppen netværksudstyr, er samlet set, at Region Sjælland har handlet til højere priser end markedspriser. Det skal dog bemærkes, at det kun har været muligt at gennemføre prissammenligninger for relativt korte tidsperioder for de inkluderede varer, samt at prissammenligningen omfatter fem varer, hvoraf de fire er handlet til markedspriser, mens den femte ikke er. Nedenfor er gengivet tre eksempler på prissammenligninger, som er gennemført for denne varegruppe:
- i. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **59,1 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

ii. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **6,0 % mindre** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

iii. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **3,5 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

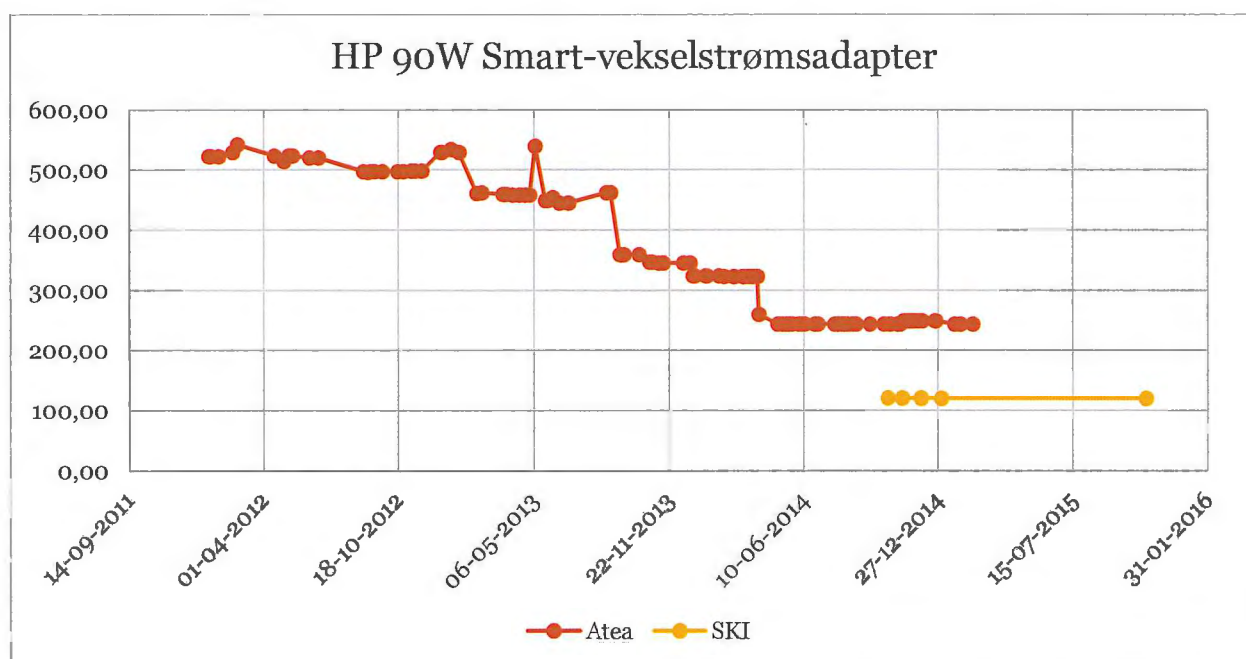

Tilbehør

6.19 For varegruppen tilbehør, som udgør 0,5 mio. kr. af sammenlignet sum på 36 mio. kr., er markedet kendetegnet ved meget store prisvariationer.

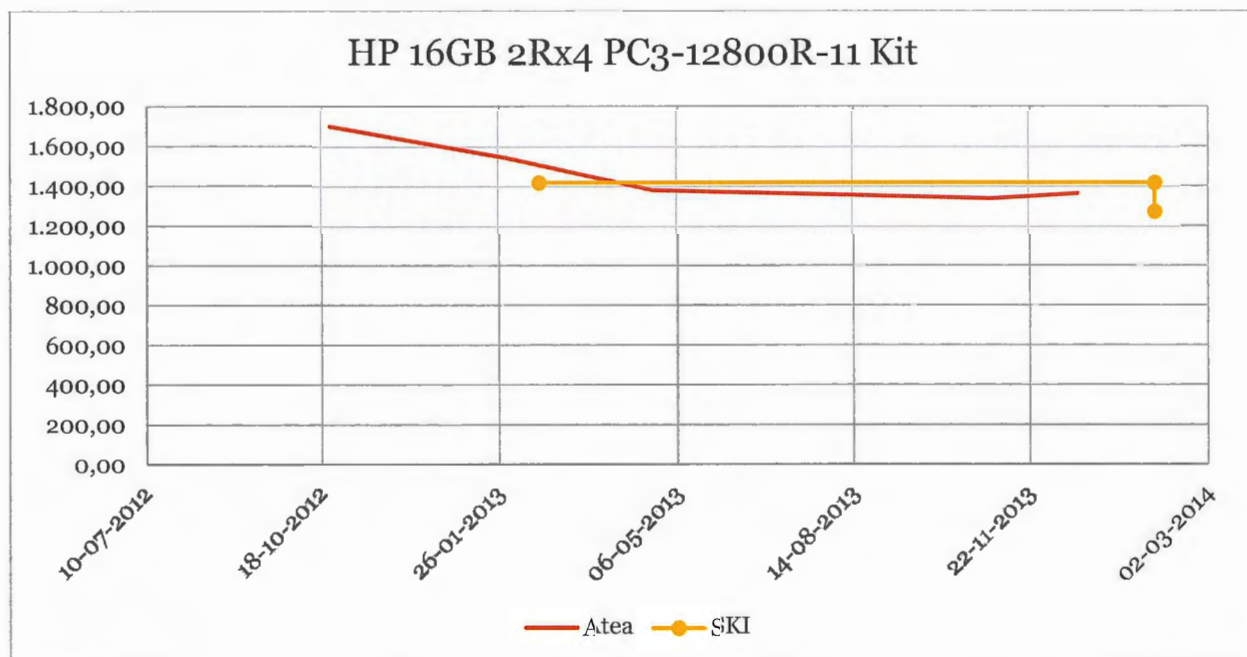
6.20 Resultatet af de foretagne prissammenligninger for varegruppen tilbehør er samlet set, at Region Sjælland har handlet til højere priser end markedspriser. Nedenfor er gengivet to eksempler for prissammenligninger, som er gennemført for denne varegruppe:

- i. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **51,4 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

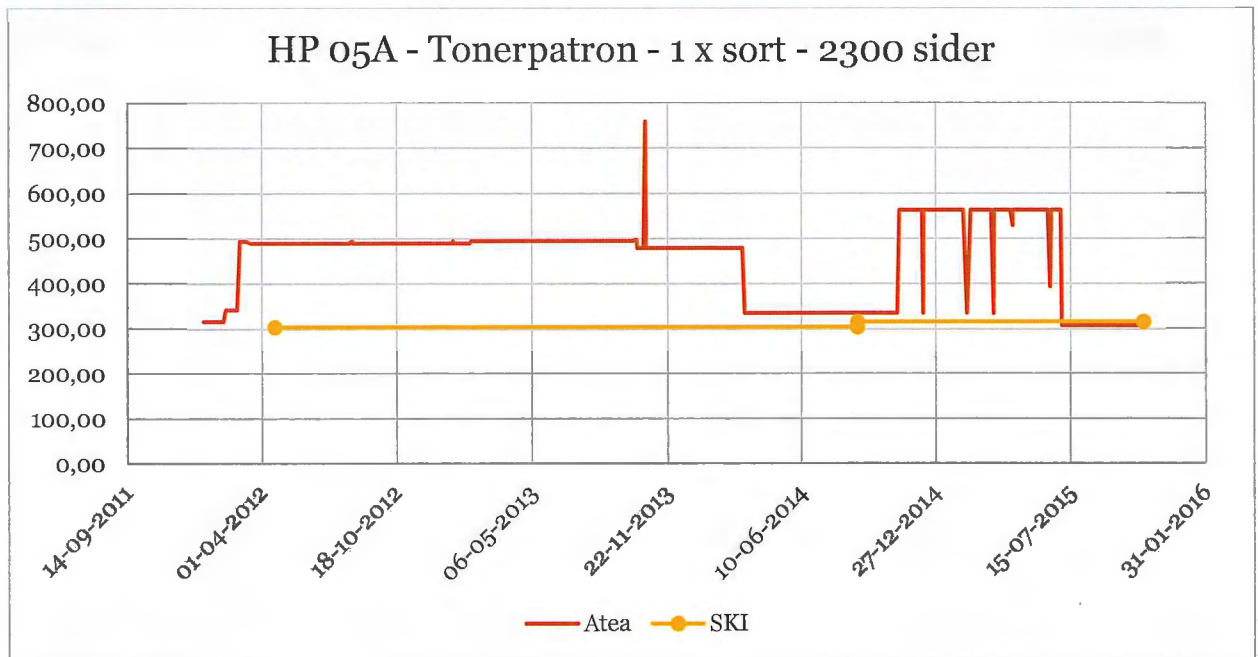

- ii. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **3,5 % mindre** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

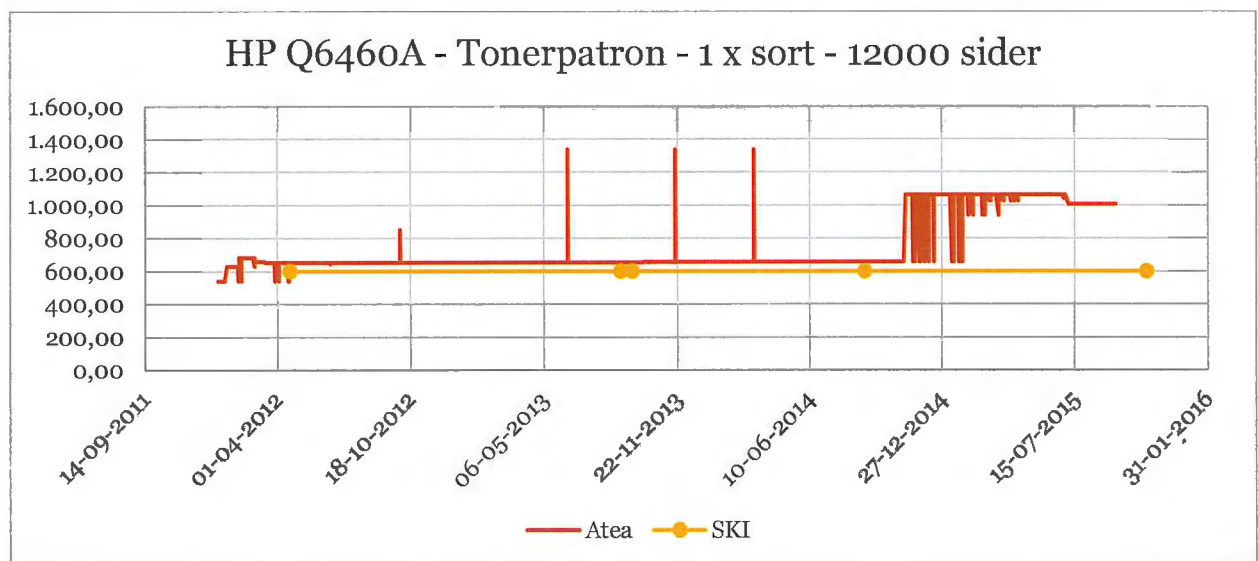

Forbrugsvarer

- 6.21 For varegruppen forbrugsvarer, som vedrører 21,6 mio. kr. af sammenlignet sum på 36 mio. kr., er markedet kendetegnet ved meget store prisvariationer.
- 6.22 Resultatet af de prissammenligninger, vi har foretaget for varegruppen forbrugsvarer, er samlet set, at Region Sjælland har handlet til højere priser end markedspriser. Nedenfor er gengivet to eksempler for prissammenligninger, som er gennemført for denne varegruppe:
- i. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **33,4 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

ii. For nedenstående sammenligning har Region Sjælland samlet set betalt **16,7 % mere** end SKIs katalogpriser for den sammenlignelige periode.

6.23 Som det fremgår af figurerne, er der identificeret en række udsving i indkøbspriser hos Atea ved handler foretaget enten samme dag eller inden fort kort tid. Forholdet anbefales undersøgt nærmere i samarbejde med Atea.

Konklusion på it-prisanalyse

6.24 Baseret på ovenstående analyse af de 36 mio. kr. har vi konstateret, at Region Sjælland har betalt ca. 3,7 mio. kr. mere, end hvis de analyserede varer var købt til SKIs katalogpriser (netto 2,7 mio. kr.). De samlede resultater fremgår i detaljer i nedenstående tabel:

Produktkategori	Købspris	SKIs katalogpris	Merpris
iPad Air 32GB Cellular	152.790	150.035	2.755
hp elitedesk 800g1 sff i5	11.361.586	12.336.486	-974.900
Computere	11.514.376	12.486.520	-972.144
hp 8-port 10-gbe sfp+ v2 zl mo	60.980	58.855	2.125
HP 5412R-92G-PoE+/2SFP+ (No PSU) v2 zl2 Switch	764.623	810.725	-46.101
hp 5400r 1100w poe+ zl2	219.453	238.515	-19.062
HP 24-port Gig-T PoE+ v2 zl Module	849.371	899.932	-50.561
HP X132 10G SFP+ LC LR Transceiver	482.748	197.629	285.118
Netværksudstyr	2.377.175	.205.655	171.520
HP 90W Smart-vekselstrømsadapter	8.645	4.201	4.444
hp ac adapter 65w smart	633	269	364
Lenovo ThinkPad USB 3.0 Dock	4.991	4.326	665
Lenovo ThinkPad 90W AC Adapter (Slim Tip)	284	276	8
Microsoft LifeCam HD-3000	248.527	198.686	49.841
HP 16GB 2Rx4 PC3-12800R-11 Kit	219.719	227.360	-7.641
Tilbehør/reservedele	82.799	435.118	47.681
HP Q6460A - Tonerpatron - 1 x sort - 12000 sider	4.871.793	4.058.190	813.603
HP Q6461A - tonerpatron - 1 x cyan - 12000 sider	3.456.682	3.059.623	397.059
HP Q6462A - tonerpatron - 1 x gul - 12000 sider	3.218.206	2.658.850	559.356
HP Q6463A - Tonerpatron - 1 x magenta - 12000 sider	3.204.430	2.705.542	498.888
HP CC530A - Tonerpatron - 1 x sort - 3500 sider	963.790	835.789	128.001
HP 05A - Tonerpatron - 1 x sort - 2300 sider	605.081	403.249	201.832
HP CC533A - Tonerpatron - 1 x magenta - 2800 sider	702.971	609.371	93.600
HP CC531A - Tonerpatron - 1 x cyan - 2800 sider	693.523	599.750	93.773
HP CC532A - Tonerpatron - 1 x gul - 2800 sider	655.542	581.524	74.018
HP CB390A - Tonerpatron - 1 x sort - 19500 sider	161.529	141.925	19.604
HP CE250A - Tonerpatron - 1 x sort - 5000 sider	332.739	234.950	97.789
HP Q6470A - Tonerpatron - 1 x sort - 6000 sider	247.590	213.874	33.716
HP Q6000A - Tonerpatron - 1 x sort - 2500 sider	103.507	92.930	10.577
HP CE253A - Tonerpatron - 1 x magenta - 7000 sider	337.569	291.137	46.432
HP 55A - Tonerpatron - 1 x sort - 6000 sider	201.504	134.026	67.478
HP CE252A - Tonerpatron - 1 x gul - 7000 sider	313.481	274.243	39.238

HP CE260A - Tonerpatron - 1 x sort - 8500 sider	242.303	178.516	63.787
HP CE251A - Tonerpatron - 1 x cyan - 7000 sider	315.727	274.522	41.205
HP 49A - Tonerpatron - 1 x sort - 2500 sider	107.605	61.159	46.446
HP Q6003A - Tonerpatron - 1 x magenta - 2000 sider	72.792	64.550	8.242
HP CB382A - Tonerpatron - 1 x gul - 21000 sider	334.204	290.880	43.324
HP CB382A - Tonerpatron - 1 x magenta - 21000 sider	313.893	270.798	43.095
HP Q6001A - Tonerpatron - 1 x cyan - 2000 sider	62.780	55.900	6.792
HP Q6001A - Tonerpatron - 1 x gul - 2000 sider	64.630	58.070	6.560
Forbrugsvarer	21.583.877	18.155.470	4.288.407
Total	35.958.227	33.282.764	2.675.464

6.25 Det er vores vurdering, at for en delmængde af vores stikprøve er det muligt at konkludere noget konkret om, hvorvidt de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på it-driftsområdet har været svarende til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt.

6.26 Derimod vurderer vi det ikke muligt at udtale os om Regionens samlede indkøb hos Atea i perioden 1. januar 2012 til 31. oktober 2015 baseret på den foretagne stikprøvevisе prisanalyse. Det er endvidere vores vurdering, at en analyse af de resterende ca. 42 % af købene ligeledes formentlig ikke vil kunne resultere i noget signifikant eller konkret om tendenser. Det skyldes, at:

- i. baseret på tilgængelig data vurderes det ikke muligt at lave en prissammenligning af alle, eller blot størstedelen, af de varekøb, som Region Sjælland har foretaget hos Atea i perioden 1. januar 2012 til 31. oktober 2015.
- ii. vi har ikke identificeret nogen matematiske eller statistiske mønstre i prissammenligningerne, som gør det muligt for os at udvide tidsperioderne for sammenligningerne ud over de fundne perioder.

6.27 Baseret på ovenstående er det derfor vores anbefaling, at Region Sjælland ikke gennemfører yderligere undersøgelser af, om Regionen historisk har købt på markedsvilkår, da det vurderes ikke at vil medføre væsentlig ny viden eller værdi for Region Sjælland. Omkostningerne til en sådan undersøgelse anbefaler vi, at Region Sjælland i stedet anvender på den allerede igangsatte proces med at øge Regionens indkøbsmodenhed, herunder tilstræber, at it-indkøb i højere grad betragtes ud fra en værdimæssig frem for alene en omkostningsmæssig tilgang. Vores anbefaling understøttes ligeledes af følgende forhold:

- i. Som det fremgår af skemaet ovenfor, er de største prismæssige udsving over SKIs katalogpriser i vores prisanalyse på printertoner (Forbrugsvarer). Ifølge det af Region Sjælland oplyste er netop køb af printertoner ikke foretaget i Koncern IT og er i hele undersøgelsesperioden baseret på konkurrenceudsatte rammeaftaler. Da hovedårsagen til igangsættelse af denne it-prisanalyse var at undersøge, om Regionen har lidt særlige tab på it-området ved ikke at have gennemført en effektiv konkurrenceudsættelse på alle sine it-indkøb, som Rambølls rapport

konkluderede, så har dette ikke været tilfældet i forhold til printertoner, uagtet at disse er købt over SKIs priser. Forholdene omkring udsving på indkøbspriser på printertoner på sammenfaldende dage eller inden for en kort tidsperiode anbefales dog undersøgt nærmere i samarbejde med Atea.

- ii. De identificerede prismæssige uhensigtsmæssigheder ved køb til merpris sammenholdt med SKI svarer til, hvad vi erfaringsmæssigt oplever i andre tilsvarende organisationer, som gennemgår en simpel effektiviseringsopstramning af indkøbsprocesserne.
- iii. Vores stikprøvevise opslag i Ateas systemer på salgspriser på konkrete produkter til andre lignende kunder i samme periode har alene resulteret i identifikation af afvigelser med få promille. Det bemærkes dog, at der kun er identificeret begrænset overlap mellem salg af identiske produkter til Region Sjælland og til de andre tilsvarende kunder på de samme tidspunkter.

Opsummering

- 6.28 Vi har i dette afsnit redegjort for, at det baseret på den foretagne prissammenligning for en delmængde af vores stikprøve har været muligt at konkludere noget konkret om, hvorvidt de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på it-driftsområdet har svaret til markedsvilkår og -priser på daværende tidspunkt.
- 6.29 Baseret på analysen kan vi for de 36 mio. kr. samlet rapportere, at Region Sjælland har givet ca. 3,7 mio. kr. mere, end hvis man havde købt en række udvalgte varer til SKIs katalogpriser (netto 2,7 mio. kr.).
- 6.30 Vi har endvidere redgjort for, at det ikke vurderes muligt på det foreliggende datagrundlag at udtale os om de samlede it- indkøb hos Atea, ligesom vi generelt anbefaler, at Regionen ikke bruger yderligere ressourcer på it-prisanalyser på historiske indkøb, men i stedet fokuserer på at styrke organisationens indkøbsmodenhed.

7 Anbefalet opfølgning

Opsummering af anbefalinger

- 7.1 Med henvisning til afsnit 4.21 anbefales det, at Regionen i samarbejde med Atea afklarer identificerede afstemningsposter beskrevet i afsnit "Afstemning af indkøb og betalinger" inden endelig afregning af det opgjorte mellemværende.
- 7.2 Med henvisning til afsnit 4.22 anbefales det, at Regionens mellemværender fra forudfakturering verificeres og bogføres i Regionens finanssystem, ligesom det anbefales at mellemværender fra Loop fremadrettet afstemmes og bogføres i Regionens finanssystem. Det anbefales endvidere afsøgt, om tilsvarende praksis kan have været praktiseret hos andre leverandører, og om Regionen hos andre leverandører kunne have ukendte og ikke bogførte tilgodehavender, som tilfældet har været hos Atea.
- 7.3 Med henvisning til afsnit 4.31 anbefales det, at Regionens ledelse vurderer de modtagne forklaringer vedrørende leveringsadresser fra it-supportchefen, samt i samarbejde med politiet forholder sig til forholdene i tabellens linje 1-3.
- 7.4 Med henvisning til afsnit 5.49 er vi fremkommet med en række yderligere anbefalinger til styrkelse af økonomistyringen og forvaltningen på it-indkøbsområdet.
- 7.5 Med henvisning til afsnit 6.23 anbefaler vi, at Regionen undersøger identificerede udsving i indkøbspriser for tonere hos Atea ved handler foretaget enten samme dag eller inden for kort tid.
- 7.6 Med henvisning til afsnit 6.30 anbefaler vi generelt, at Regionen ikke bruger yderligere ressourcer på it-prisanalyser af historiske indkøb, men i stedet fokuserer på at styrke organisationens indkøbsmodenhed.

8 Ordforklaringer

Ord	Beskrivelse
PwC	PricewaterhouseCoopers
Vi	PricewaterhouseCoopers
Os	PricewaterhouseCoopers
Regionen	Region Sjælland
Forvaltningsrevision	Handlinger defineret af Regionen i pkt. 2.2 og ikke som omfattet af en "revisionsmæssig begrebsremme"
Ledelsestilsyn	Budgetkontrol og Ledelsestilsyn
Nyt kasse- og regnskabsregulativ	Udkast til Kasse- og regnskabsregulativ af 1. januar 2016
Atea	Atea A/S og Atea Denmark A/S
Ateas revisor	Deloitte
Ordrehensættelse	Rabat/bonus til Region Sjælland beregnet på historiske indkøb hos Atea
Forudfakturering	Reserve, som faktureres forud af Atea til brug for fremtidige it-indkøb af Region Sjælland
Loop	Ordning for tilbagelevering af brugt udstyr fra Regionen til Atea til genanvendelse

9 Bilagsoversigt

Bilag

Bilag 1: Udbudsmaterialets bilag 1 (Kundens opgavebeskrivelse)

Bilag 2: Oversigt over underdebitorer tilknyttet Region Sjælland i Ateas debitormodul

---

Bilag 3: Oversigt over fakturaer og kreditnotaer, som ikke er registeret i Regionens bogholderi eller annulleret, uden årsag har kunnet fastlægges

---

Bilag 4: Faktura 80058194 og intern kreditnota 8/2896

Bilag 5: Intern faktura 80158248 og 80055907

Bilag 6: Specifikation af åbentstående forudfakturering pr. 31. oktober 2015

Bilag 7: Oversigt over identificerede usædvanlige produkter

Bilag 8: Oversigt over bilagsbehandling i januar og februar måned 2015

Bilag 9: Uddrag af dagsorden fra medarbejdermøde af 4. december 2015

Bilag 10: Oversigt over ikke analyserede produktkategorier

Bilag 1

Bilag 1 (fortsat)

Rammeskrivelse 17.01 – Revisionsoplysninger

SKI

1. Kundens opgavebeskrivelse

I forlængelse af en sag om mulig bestikkelse af én eller flere medarbejdere i Region Sjælland (regionen) har regionen ved en ekstern leverandør fået foretaget en indkøbsanalyse, der afdekker regionens indkøbsmønstre af IT-hardware og relaterede services og ydelser på IT-driftsområdet, hos 7 udvalgte leverandører for perioden 2013 til medio 2015. Formålet med analysen var at afdekke omfanget af de foretagne indkøb, og konstatere i hvilket omfang regionen har foretaget behørig konkurrenceudvælgelse af regionens indkøb hos leverandørerne, samt identificere regionens aftalegrundlag med leverandørerne. Indkøbsanalysen har allerede på nuværende tidspunkt resulteret i iværksættelse af en række tiltag, herunder bl.a. adskillelse af ansvaret for kontraktindgåelse og indkøbsdisponering, ligesom flere tiltag er tiltænkt gennemført. Indkøbsanalysen er vedlagt som bilag 1-A til nærværende bilag 1, og et notat udarbejdet i relation til indkøbsanalysen er vedlagt som bilag 1-B til nærværende bilag 1.

På baggrund af indkøbsanalysen er det af regionens forretningsudvalg tilkendegivet, at der skal iværksættes en revisionsundersøgelse, med udgangspunkt i Rasmølls analyse. Det er denne revisionsundersøgelse, der udbydes. Revisionsundersøgelsen vil være en udtømt forvaltningsrevision, der skal omfatte følgende forhold:

- om de allerede iværksatte eller påtænkte initiativer på området, herunder et udkast til et revideret kasse- og regnskabsregulativ, vil være hensigtsmæssige og tilstrækkelige, og i fald dette vurderes ikke at være tilfældet, foreslå yderligere initiativer, og i naturlig tilknytning hertil vurdere,
- om de hidtidigt anvendte forretningsgange, procedurer, og kontrolpraksis på området har været tilstrækkelige.

Herudover skal Leverandøren undersøge evt. beløbsmæssige uoverensstemmelser mellem kunde og leverandør med udgangspunkt i Regionens egne data sammenholdt med Ateas data ved at:

- afstemme Region Sjællands betalinger i forhold til de af Atea A/S udstedte fakturaer og kreditnotaer, herunder identificere eventuelle uoverensstemmelser og kontrollere, om ydelser svarende til fakturering er modtaget af regionen.
- kontrollere de af Atea A/S anvendte kundennumre, faktureringsadresser (BAN) og leveringsadresser set i forhold til regionens betalinger, og opgøre mellemregningskonto – krediteringer og arten af disse, debiteringer og arten af disse samt leveringssted.
- vurdere eventuelt tilgodehavende hos Atea A/S.

Side 2 af 4

Bilag 1 (fortsat)

Rammeaftale 17.01 – Revisiønsydelser

SKM

- Endridere skal der indledningsvis foretages en vurdering af om det er muligt at konkludere noget konkret om, hvortid de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på IT-driftsområdet har været svarende til markedsvilkår og –priser på daværende tidspunkt.
- Såfremt det vurderes muligt at konkludere noget konkret om, hvortid de vilkår og priser, der har udgjort aftalegrundlaget ved Region Sjællands anskaffelser på IT-driftsområdet, har været svarende til markedsvilkår og –priser på daværende tidspunkt, vil Region Sjælland, efter drøftelser med Leverandøren, have mulighed for at udnytte en option på udførelsen af en sådan undersøgelse. Denne undersøgelses omfang vil udgøre maksimalt 160 timer, og skal prissættes særskilt i Bilag 4 – Pris.

Undersøgelsen skal gennemføres for perioden 2012 – 2015.

Endridere er rammerne for udførelse af opgaven følgende:

Undersøgelsen gennemføres på opdrag af Region Sjællands forretningsudvalg, hvortil der også afrapporteres. Der udarbejdes udkast til beretning, som gennemgås med Region Sjælland forud for færdiggørelse af beretningen.

Undersøgelsen gennemføres med henblik på rapportering 3 måneder efter at undersøgelsen iværksættes.

Undersøgelsen gennemføres med afsæt i de data, som har dannet baggrund for den gennemførte indkøbsanalyse og de i denne forbindelse gjorde observationer og konstaterede forhold og opmærksomhedspunkter. Der kan efter aftale med Region Sjælland afholdes møder med personer og ansødes om informationer og dataudtræk, der er relevante for undersøgelsen.

Såfremt den revisionsmæssige undersøgelse giver anledning til, at Leverandøren i løbet af arbejdet med besvarelsen af de stillede spørgsmål vurderer, at det er nødvendigt at udvide undersøgelsen i enten omfang, dybde eller tid, herunder konsekvenserne af den i indkøbsanalysen beskrevne manglende konkurrenceudsættelse, drøftes dette med Regionsrådets formand.

Det er forventningen, at undersøgelsen på relevante områder vil kunne gennemføres i samarbejde med Atea A/S og deres revision.

Undersøgelsen gennemføres primært i Regionshuset i Sorø, hvor Region Sjælland stiller arbejdspladser til rådighed.

Bilag 1 (fortsat)

Rammeafale 17.01 – Revisionsydelser

SKI

2. Leverandørens ydelser

De oplyste ydelser henviser til bilag F.

Punkt	Ydelsen	Afkrydning
1.	Lovpligtig revision	
2.	Intern revision (Lovpligtig revision) i henhold til Rigsrevisorlovens § 9	
3.	Udvidet forvaltningsrevision	X
4.	Tilskuds- og projektrevisninger	
5.	Udvidet IT sikkerhedsrevision	
6.	Generel økonomisk rådgivning	
7.	Skat	
8.	Moms og afgifter	
9.	Administrative serviceydelser	
10.	Bistand til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og politiet og anklagemyndigheden	

Bilag 2

1. Alkohol Narko og Trafik Kursus
2. Almen psykiatrisk afd. Holbæk
3. Bakkegårdens lukkede afdeling
4. Bo- og aflastningstilbud
5. Bo og Naboskab
6. Børne og Ungdomspsykiatrisk
7. Børne- og Ungdomspsykiatrisk
8. Det sunde køkken
9. Det sunde køkken Bygn & Ser.
10. Driftsomr. Reng, Bygn& Service
11. Else Hus
12. Filadelfia
13. Himmelev
14. Holbæk Sygehus
15. Holbæk Syghus
16. Kalundborg Sygehus
17. Klinisk Mikrobiologi
18. Kofoedsminde
19. Køge Sygehus
20. Laboratoriet Filadelfia
21. Marjatta
22. Marjatta Damgårdshus
23. Nyk. F. Sygehus
24. Nykøbing F Sygehus
25. Nykøbing F. Sygehus
26. Næstved Sygehus
27. Næstved Sygehus KS
28. Per Juul Regionen
29. Platangårdens Ungdomscenter
30. PNS Nykøbing,
31. Psykiatrien
32. Psykiatrien Distrikt Maribo
33. Psykiatrien Distrikt Næstved
34. Psykiatrien i Region Sjælland
35. Psykiatrien Oringe
36. Psykiatrien Region Sjælland
37. Psykiatrien Roskilde
38. Psykiatrihospitalet Dianalund
39. Psykiatrihuset
40. Psykiatrihuset Staben
41. Psykiatrisk Forskningsenhed
42. Psykiatrisk informationscenter
43. Psykiatrisk uddannelsesenhed
44. Psykiatrisk Visitationssklinik
45. Pyskiatrien Roskilde
46. Reg. Sjælland/ Sygehusapoteket
47. Region Sjælland
48. Region Sjælland Glim Refugium
49. Region Sjælland Lager og
50. Region Sjælland Slagelse
51. Region Sjælland Vaskeri
52. Region Sjælland Vaskerier
53. Region Sjælland, Koncernindkøb
54. Ringsted Sygehus
55. Roskilde og Køge Sygehuse
56. Roskilde Sygehus
57. Roskilde Sygehuse
58. Roskildehjemmet
59. Sclerosecenter Haslev
60. Sclerosecenter RY
61. Sclerosehospitalet
62. Sikrede Inst. Stevnstøret
63. Slagelse Sygehus
64. SundhedsInnovation - Sjælland,
65. Sygehus Nord
66. Sygehus Syd
67. Sygehus Syd - Nykøbing
68. Sygehus Syd - Næstved
69. Sygehus syd Slagelse
70. Sygehuset i Fakse
71. Sygehusledelse Syd
72. Synscenter Refsnæs, Skolen
73. Vaskeri Fakse
74. Vidarslund
75. Værkstederne Marjatta

Bilag 3

Faktura/kreditnota	Dato	Beløb i kr. inkl. moms
825836	20-01-2012	-573,51
826359	31-01-2012	-1.581,25
826565	02-02-2012	-31.361,25
5904274	25-09-2012	21.173,75
7007535	03-12-2012	2.185,00
849601	19-06-2013	-2.212,50
7450465	04-11-2013	5.651,50
7506158	11-12-2013	5.326,25
7508647	12-12-2013	9.295,00
859722	27-01-2014	-1.826,25
7117311	01-03-2014	-900,00
7661148	27-03-2014	3.502,50
7675625	04-04-2014	16.875,00
7834031	19-08-2014	2.942,50
7854806	02-09-2014	708,75
7930570	23-10-2014	1.330,00
872778	15-01-2015	-34.562,50
80088002	05-02-2015	2.406,25
873842	10-02-2015	-320,00
80241356	01-06-2015	788,75
80243315	02-06-2015	9.188,75
880846	24-09-2015	-440,00

Bilag 4

Leverandør
Atea A/S
Lautrupvang 6
DK-2750 Ballerup

FAKTURA

1/1

Faktureringsadresse
Region Sjælland IT afdelingen
Nørregade 54G
DK-4100 Ringsted

Fakturadato
30.12.2014
Fakturanr
80058199
Kundeidentifikation
5798002040203
Kontakt Sælger

Reference Sælger
Udvidelse Infrastruktur
Reference Køber
null
Rekvissionsnummer

Ordrenummer
null
Net Service ID
EAN: 5798002040203

Kontakt Køber
Rene Clausen
Betalingsbetingelser
SPECIFIC

Forsendelsesadresse

Nørregade 54G
DK-4100 Ringsted

Rnr	Beskrivelse	Antal	Enhed	Enhedspris	Moms %	Linesum DKK excl. Moms
10000	3111 Opgradering Firewall og Core Switch Opgradering Firewall og Core Switch	1,00	EA	3.992.000,00		3.992.000,00
Samlet excl. Moms						3.992.000,00 DKK
Samlet Moms 25,00%						998.000,00 DKK
Samlet Beløb						4.990.000,00 DKK

Yderligere Oplysninger

Denne fordring er overdraget til Nordea Finans Danmark A/S, og betaling med frigørende virkning kan derfor kun ske til: Nordea Finans Danmark A/S, Helgeshøj Allé 21, 2830 Taastrup. Bankkonto 2100-5908512121, Nordea Bank Danmark A/S, 0900 København C. Betaling bedes overført med betalings-ID >71<000008005819902+83019891< eller ved overførsel til bankkonto med angivelse af reference 000008005819902. Ved betaling over forfald påregnes rente med 1,8% pr. måned

Leverandør Kontonummer	Betalings Identifikation	Forfaldsdate	Fakturatotal
	71 000008005819902 83019891	18.02.2015	DKK 4.990.000,00

Atea A/S	Tel:	IBAN	SWIFT	Bank
Lautrupvang 6	Fax:			
DK-2750 Ballerup	CVR: DK25511484			
	Momsnummer: DK25511484			

Bilag 4 (fortsat)

Atea A/S
Lautrupvang 6 - 2750 Ballerup
TEl.: 70252550 - Fax: 70252575
CVR-Nr.: DK-25511484
www.atea.dk

Pre-invoicing Atea
INDLANDERH
Faktura 80058199
Tilbud 872897
2750 Ballerup
Danmark
25511484

Deres ref. Udvid Infrastruktur Reg.Sjælla
CVR Nr. 25511484

Kreditnota 872897

Kreditnota dato: 19-01-15
Side nr. 1
Kundenr. 79487
Sælger Per Juul
Customer Care kontakt :

Leveringsadresse:

Region Sjælland
IT afdelingen
Nørregade 54G
4100 Ringsled
Danmark
Att. Rene Clausen

Varenummer	Varebeskrivelse	Antal	Pris	Beløb	Moms
	Opgradering Firewall og Core Switch	1	3.992.000,00	0	3.992.000,00

Håndtering		Nettobeløb	3.992.000,00
Momsfrit beløb		Momsbeløb	998.000,00
Momspligtigt beløb	3.992.000,00	Totalbeløb DKK	4.990.000,00

Momspligtigt beløb (omvendt betalingspligt)

* Produktet er omfattet af lov om omvendt betalingspligt. Køber afregner momsen.

Bilag 5

Atea A/S
Lautrupvang 8 - 2750 Ballerup
Tlf.: 70252550 - Fax: 70252575
CVR-Nr.: DK-25511484
www.atea.dk

Pre-invoicing Atea
INDLANDERH
kreditnota 872897
2750 Ballerup
Danmark

Vil du hellere
betale din løsning som
en fast månedlig ydelse?
Kontakt Atea og hør nærmere

Ordrekontakt Kenneth V. Mogensen
Deres ref. HP MSM460 Accesspoint
CVR Nr. 25511484
Kundenavn Region Sjælland

Leveringsadresse
Region Sjælland
IT afdelingen
Nørregade 54G
4100 Ringsled
Danmark
Att. Kenneth V. Mogensen

Faktura 80158248
Faktura dato 25-03-15
Side nr. 1
Kundnr. 79487
Vort ordrenr. 4783919
Sælger Per Juul
Customer Care Kontakt:
Betalingsbetingelser Netto kontant 30 dage
Forfaldsdate 24-04-15
Ordre ansvarlig Michael Knudsen

Varenummer	Varebeskrivelse	Antal	Pris	Beløb	Moms
J9591A	hp e-msm460 dual radio 802.11n ap (nw)	1.200	2.754,00	3.304.800,00	25%
JG639A	hp 10500/7500 20g unified wire d-wlan mod	1	74.210,00	74.210,00	25%
JG649AAE	hp 10500/7500 wrd-wlan mod 12B ap e-ftu	10	20.603,00	206.030,00	25%
JG902AAE	hp unified wired-wlan 12B ap red e-ftu	10	3,00	30,00	25%
U3NV3E	epack 4yr 4h ex ch 10500/7500	1	54.129,00	54.129,00	25%
U4HW7E	epack 4yr 24x7 hp unif	10	21.433,00	214.330,00	25%

Betaling bedes overført med betalings-ID >71<000008015824801+89828457< eller ved overførsel til Nordias Bank,
konto nr. 2149-847-4470000, IBAN DK5520008474470000 med angivelse af reference 000008015824801.
Ved betaling efter forfaldt beregnes renter med 1,6% pr måned.

Håndtering		Nettobeløb	3.853.529,00
Momsfrit beløb		Momsbeløb	963.382,25
Momspligtigt beløb	3.853.529,00	Totalbeløb DKK	4.816.911,25
Momspligtigt beløb (omvendt betalingspligt)			

* Produktet er omfattet af lov om omvendt betalingspligt. Køber afregner momsen.

Betalings-ID >71<000008015824801+89828457<

Ovenstående er leveret med ejendomsforbehold. Se salgs- og leveringsbetingelser (§3)

Ballerup - Århus - Aalborg - Esbjerg - København
Tlf. +45 70252550 - Fax +45 70252575

Bilag 5 (fortsat)

Atea A/S
Laubrupvang 6 - 2750 Ballerup
Tlf.: 70252550 - Fax: 70252575
CVR-Nr.: DK-25511484
www.atea.dk

Pre-invoicing Atea
INDLAND / OLD VAT RULES.
Kreditnota 871097
2750 Ballerup
Danmark

Ordrekontakt Bjørne Klindt
Deres ref. iPad til møderum
CVR Nr. 25511484
Kundenavn Region Sjælland

Leveringsadresse
Region Sjælland
Koncern IT
Alleen 15
4180 Sorø
Danmark
Att. Bjørne Klindt

Faktura 80055907
Faktura dato 15-01-15
Side nr. 1
Kundenr. 170414
Vort ordrenr. 4744744
Sælger Per Juul
Customer Care Kontakt:
Betalingsbetingelser Netto kontant 30 dage
Forfaldsdato 14-02-15
Ordre ansvarlig Louise Pedersen

Varenummer	Varebeskrivelse	Antal	Pris	Beløb	Moms
MD788KN/B	Uden 3G apple ipad air wi-fi 16gb Sølv S/N: SDMPNW76GFK14 S/N: SDMPNWA10FK14 S/N: SDMPNW77HFK14 S/N: SDMPNWA1FFK14 S/N: SDMPNWCUHFK14 S/N: SDMPNW9DBFK14 S/N: SDMPNW761FK14 S/N: SDMPNWAQ7FK14	15	2.249,00	33.735,00	25%

Betaling bedes udført med betalings-ID >71<000008005590701+89828457< eller ved overførsel til Nordias Bank.
konto nr. 2140-8474470000. IBAN DK5520008474470000 med angivelse af referencen 000008005590701.
Ved betaling eller forfald beregnes renter med 1,6% pr. måned.

Håndtering		Nettobeløb	33.735,00
Momsfrit beløb		Momsbeløb	8.433,75
Momspligtigt beløb	33.735,00	Totalbeløb DKK	42.168,75
Momspligtigt beløb (omvendt betalingspligt)			
* Produktet er omfattet af lov om omvendt betalingspligt. Køber afregner momsen.			
Betalings-ID >71<000008005590701+89828457<			

Ovenstående er leveret med ejendomsforbehold. Se salgs- og leveringsbetingelser (§ 3)

Ballerup - Århus - Aalborg - Esbjerg - København
Tlf.: +45 70252550 - Fax: +45 70252575

Bilag 6

Omkostningsført i Regionen	Fakturadato	Oprindelig faktura	Internt Atea bilagsnr.	Beskrivelse	Beløb (RV)
30-12-2014	14-01-2015	80051188	872547	HP Storage løsning	-3.732.750,00
30-12-2014	19-01-2015	80058190	872895	Blade Enclosure, PSU mv.	-3.731.500,00
30-12-2014	19-01-2015	80058194	872896	Microsoft TrueUp, licenser	-6.270.387,50
30-12-2014	19-01-2015	80058199	872897	Opgradering Firewall og Core	-4.990.000,00
04-12-2014	04-12-2014	7996088	869864	Safecom licens- og servicefornyelse	-1.138.750,00
04-12-2014	04-12-2014	7996089	869863	XenMobile servicesupport og licensfornyelse	-1.232.812,50
04-12-2014	04-12-2014	7996091	869860	Checkpoint licenser, forlængelse 1 år	-592.350,00
04-12-2014	04-12-2014	7996092	869861	120 hp elitedesk 800g1 sff i5 8gb	-449.198,75
04-12-2014	04-12-2014	7996093	869862	91 hp elitedesk 800g1 sff i5 8gb 128ssd	-612.095,00
04-12-2014	04-12-2014	7996090	869873	124 hp elitedesk 800g1 sff i5 8gb 128ssd	-346.250,00
22-12-2014	22-12-2014	80027174	871097	15 apple ipad air wi-fi 16gb spac	-54.731,25
I alt forfaktureret					-
					23.150.825,00
	28-04-2015		80198861	Tilbud 5244909	1.477.718,45
	27-05-2015		80236386	Tilbud 5312909	3.828,75
	12-08-2015		80079679	Faktura 80079679	647.645,00
	19-01-2015		872894	Kreditnota 872894	-886.625,00
	26-03-2015		80160569	Tilbud 5168067	610.647,50
	09-04-2015		80172856	Tilbud 5248274	631.125,00
	25-03-2015		80158241	Tilbud 5158581	3.361.187,13
	19-05-2015		80223968	Tilbud 5258595	1.000,00
	19-05-2015		80223969	Tilbud 5242143	3.674,00
	07-05-2015		99363	Faktura 99363 Reg. Sjælland	2.202.872,50
	25-03-2015		80158248	Tilbud 5184200	4.816.911,25
	27-04-2015		7965288	Faktura 7965288	125.000,00
	28-05-2015		6494348	Faktura 6267483	443.268,75
	29-05-2015		6494653	Faktura 6267483	41.712,50
	26-03-2015		80160603	Tilbud 5232652	265.957,50
	15-01-2015		80055907	Tilbud 5142682	42.168,75
I alt forbrugt					13.788.092,08
					-9.362.732,92

Bilag 7

Vare navn	Produkt	Antal	Beløb	Bilags nr
canon ixus 500 hs 10,1 mpix bl	Digital Kamera	1,00	1.550,00	7014417
axis m3024-lve compact	Sikkerhedskameraer	1,00	2.702,00	7503405
electrola wifi mk ii8haswell	Media center dvd-player	2,00	15.316,00	7484486
samsung sm-v7000 galaxy gear (	Wrist watches	1,00	2.234,00	7484487
gopro hd hero3 black edition	Digital Videokamera	1,00	2.332,98	7573180
garmin nüvi® 3590lmt europe	GPS udstyr	1,00	1.958,00	7615579
sony srs-btv5 (white box)	Loudspeakers	1,00	496,00	7780999
logitech stereo speakers z120	Højttalere speakers	1,00	75,53	7396855
samsung galaxy - digitalkamera	Digital Kamera	1,00	3.357,00	7146468
apple tv 2012	Media center dvd-player	2,00	1.258,00	7146470
logilink 2.1 180w system	Højttalere speakers	1,00	90,00	7146463
wavemaster sx-1 2.0	Højttalere speakers	1,00	48,00	7146463
samsung ue46f8005stxxe 46" tv	TV Fjernsyn	1,00	9.409,00	7320836
sony 55inch led triluminos	TV Fjernsyn	1,00	22.510,00	7341917
logitech bluetooth speakers wh	Højttalere speakers	2,00	1.835,96	7503397
samsung ed-ma9nxk k-adapter ma	Camera kits	1,00	1.116,00	5676110
samsung ev-nx200zbsbdk 3mpix a	Digital Kamera	1,00	4.154,00	5676110
samsung ex-l18200mb superzoom	Camera lenses	1,00	4.528,00	5676110
samsung f-ue40d8005 40" led tv	TV Fjernsyn	1,00	7.955,32	5603344
apple ipod nano 16gb - graphit	MP3 afspillere	1,00	959,00	5603338
philips fidelio docking speake	Radios	1,00	559,00	5811349
sony dschx20vb digital camera	Digital Kamera	1,00	2.631,00	5772382
belkin bluetooth music receive	MP3 afspillere	1,00	209,00	5772390
samsung ue55es8005uxxe 55" led	TV Fjernsyn	1,00	15.856,53	5772380
sony xdr-ds12ip clock radio /	Radios	1,00	940,00	5772402
samsung ue55hu8505qxxe 55" tv	TV Fjernsyn	1,00	17.375,53	7700233
sony smartwatch 2 black - meta	Wrist watches	1,00	921,00	7484488
sony srs-btv5	Højttalere speakers	1,00	331,00	7668301
slingbox pro-hd	Compact disk afspiller eller optager	1,00	1.667,00	5675044
logitech calert 700i indoor	Web cams	1,00	2.016,00	5790785
logitech alert 750e outdoor	Web cams	1,00	2.739,00	5790785
tomtom go live camping eu	GPS udstyr	1,00	1.879,00	5882729
navigon 92 prem live	GPS udstyr	1,00	3.333,00	5882729
alert 700e outdoor add-on cam	Højttalere speakers	2,00	4.324,00	7529823
sony dsc-w830	Digital Kamera	1,00	1.062,77	7615569
magic speaker, 2 pak	Højttalere speakers	1,00	339,36	7781032
hikvision 1/3" cmos chip ir	Digital Videokamera	8,00	8.464,00	7889632

bluesound trådløs musikafspill	MP3 afspillere	1,00	3.190,43	80105854
nikon d7100 18-140	Digital Kamera	1,00	7.442,55	80125170
Total			159.164,96	

Bilag 8

”Generelle forhold

- Kort om Koncern IT – organisationsdiagram
- IT udvikling
- IT service/drift
- IT forretningsdialog
- Koncern IT’s risikoprofil er beskrevet ud fra følgende
  - Risikovurderingen er opdelt i følgende faser
    - IT intern drift som enhed
    - IT i forhold til it-styringsgrupperne
  - Kontrolniveauet er tilrettelagt således at:
    - Regionens Kasse- og regnskabsregulativ herunder forretningsgangsbeskrivelser efterleves
    - Indsatsen lægges der, hvor risikoen vurderes at være størst

Koncern IT som enhed

- Budgetstyring
- Registreringssystemer
- Lønadministration
- Kompetenceregler og bilagsbehandling herunder oversigt over hvilke rammer de enkelte kan disponere indenfor

Fastlæggelse af tilsyn m.v. på baggrund af fakta

- Generelt udføres det daglige ledelsestilsyn fra enten Per Buchwaldt eller de 3 it-chefer

Ansvarsfordelingen er skematisk vist for direktør, IT-chefer/IT-stabschef, funktionschefer”.

Bilag 9

Indkøb på mellem kr. 50.000 og 1 mio. kr skal godkendes af it-chefen eller it-stabschefen. Indkøb over kr. 1 mio. kr. skal godkendes af it-direktøren.

I januar og februar 2015 har der været foretaget 189 indkøb over kr. 50.000, og for i alt ca. 98,6 mio. kr. Vi har i tabel 1 skitseret, hvorledes godkendelsesproceduren har været for disse indkøb.

Tabel 1 – oversigt over bilagsbehandling i januar- og februar måned 2015

	Antal bilag godkendt i henhold til regler	Antal bilag ikke godkendt i henhold til regler	Sum af bilag godkendt i henhold til regler	Sum af bilag ikke godkendt i henhold til regler
Per Buchwaldt	1	0	657.806	0
Rene Clausen	12	3	3.371.711	24.157.205
Bjarne Klindt	2		137.304	0
Torben Søe Petersen	1	0	147.656	0
Henning Trier	47	1	7.039.617	1.700.000
Andre		122	0	61.350.418
I alt	63	123	11.354.094	87.207.623

Det fremgår af tabellen overfor, at 126 bilag, svarende til 87,2 mio. kr., ikke er godkendt i henhold til de gældende regler.

Ud fra det forelagte materiale har vi endvidere konstateret, at der er foretaget 13 indkøb over 1 mio. kr., svarende til 61,2 mio. kr. Ingen af disse indkøb er godkendt af it-direktøren.

Bilag 10

Nedenstående viser uddrag af dagsorden fra medarbejdermøde af 4. december 2015:

- i. Orden i huset – nu
- ii. Nyt ledelsestilsyn
- iii. Der må ikke købes ind, uden at der er et aftalegrundlag
- iv. Vi skal etablere et stort antal aftaler på kort tid (Rambøll)
- v. Vi kommer til at indgå midlertidige aftaler
- vi. Organisation
- vii. Ansvar for aftaler adskilles fra indkøb
- viii. Orden i huset – snart
- ix. Rekvirering, indkøb, varemodtagelse, lagerstyring, fakturering skal standardiseres og systemunderstøttes
- x. Et sæt af regler for, hvem der må hvad
- xi. Hvem må udsende udbud
- xii. Hvem må afgive ordrer
- xiii. Hvem må godkende fakturaer
- xiv. Der skal tages stikprøve

Bilag 11

1. Administration software
2. Storage device trays or assemblies
3. Computer servers
4. Mobile phones
5. Hard disk drives
6. Laser printere
7. Mus og Trackball
8. Keyboards
9. Scannere
10. Antivirus software
11. Multifunctions printere
12. Hard disk arrays
13. Kits for printere
14. Blæk ink patroner
15. Printer or facsimile drums
16. Central processing unit CPU
17. Bar code reader
18. Grafik kort
19. Storage Drive
20. Video-konferencesystemer
21. Phone headset
22. Headphones
23. Storage area Network san switch
24. Inkjet printere
25. Matrix printere
26. LCD Projector
27. Computer chassis cabinet
28. TV Fjernsyn
29. Skærme Touch/Medical
30. Mini-Pc'er
31. Computer Workstations